

РІК LVIII, Ч. 5

ТРАВЕНЬ — 2001 — МАЙ

№ 5, VOL. LVIII

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОІОЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

НАШЕ ЖИТТЯ

PIK LVIII

ТРАВЕНЬ

Ч. 5

Виходить раз у місяць
видає
СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Неприбуткова організація
Засновник Українського Музею в Нью-Йорку

Головний редактор — **Ірена Чабан**
Редактор англomовної частини — **Тамара Стадниченко**

Редакційна колеґія:

Ірина Куровицька — (з уряду) — Голова Союзу Українок Америки
Марта Богачевська-Хом'як
Любов Волинець
Іванна Ганкевич
Анна-Галія Горбач
Іванна Рожанковська
Марта Тарнавська
Людмила Тарнашинська

Адреса редакції: 108 Second Avenue
New York, NY 10003

Тел.: (212) 674-5508 Факс: (212) 254-2672

Річна передплата в США
Для членів США ..... \$ 25.00
Для інших передплатників ..... \$ 30.00
Поодинокое число ..... \$ 3.00
В країнах поза межами США ..... US \$ 40.00

Адміністратор: **М. Оріся Яцусь**
Тел./Факс: (732) 441-9377

OUR LIFE

VOL. LVIII

MAY

№ 5

Published by
UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.
Non-profit organization
Founders of The Ukrainian Museum in New York, N.Y.

Editor-in-Chief -- **Irena Chaban**
English Editor — **Tamara Stadnychenko**

Contributing Editors:

Iryna Kurowyckyj — UNWLA Inc. President
Martha Bohachevsky Chomiak
Lubow Wolynets
Iwanna Hankewych
Anna-Halia Horbach
Iwanna Rozankowskyj
Martha Tarnawsky
Ludmyla Tarnashynska

Editorial Office: 108 Second Avenue
New York, NY 10003

Tel.: (212) 674-5508 Fax: (212) 254-2672

Annual subscription in the USA for UNWLA members ..... \$ 25.00
Annual subscription in the USA for other subscribers..... \$ 30.00
Annual subscription in countries other
than USA..... \$ 40.00 US currency
Single copy ..... \$ 3.00

Business administrator: **M. O. Jacus**
Tel./Fax: (732) 441-9377

ЗМІСТ

Людмила Тарнашинська. "...Яка святиня, мамина любов" . 1	
Наталка Поклад. Мамо-матусю... .. 4	
Неоніля Винярьська. Іконопис Дарії Гуляк-Кульчицької 5	
Стефанія Павлишин. Незвичайний музей 7	
Ірена Чабан. Матусю! 9	
Марта Тарнавська. Оповідання Ольги Кобилянської, Євгенії Ярошинської, Грицька Григоренка і Лесі Українки англійською мовою 10	
Калейдоскоп подій 11	
Листи до редакції 12	
Our Life	
Iryna Kurowyckyj. From the desk of the President 13	
Lisa Calice. Ukraine Adoption 15	
Martha Bohachevsky-Chomiak. Moving in Kyiv, 2001 17	
Marta Tarnawsky. Book Review 19	
Branch 120 Publishes Workbook 20	
Ірина Куровицька. Новини Головної Управи США 21	
Надія Шмігель. Подорож на Закарпаття 23	
Діяльність округ і відділів 25	
Відійшли у вічність 29	
Загальні збори відділів 30	
Добродійство 31	
Нашим дітям 34	

Ілюстрації Дарії Наушко.

Illustrations by Daria Naumko.

На обкладинці: **Мотря Ходновська Кокоріс "Материнство".**

Просимо всіх дописувачів посилати до редакції тільки ориґінали дописів, статей. Згідно з журналістичною практикою, не подається копій, що були поміщені чи переслані до інших видань.

Незамовлених матеріалів редакція не повертає, а також не веде листування з приводу невикористаних матеріалів.

Редакція застерігає за собою право скорочувати матеріали і виправляти мову. Статті, підписані прізвищем чи псевдонімом автора, не завжди відповідають поглядам редакції.

Передруки і переклади матеріалів з "Нашого Життя" дозволені за поданням джерела.

На адресі, поміщеній на журналі, є зазначено, доки заплачена передплата.

Усі редакційні матеріали просимо пересилати на адресу редакції, з поміткою "редакторові".

Кошти вироблення кліше покривають дописувачі.

Дописи просимо писати виразно, через два інтервали, зокрема чітко імена і прізвища поданих осіб.

Редакція приймає за домовленням, тел.: 1-212-674-5508.

"OUR LIFE" (USPS 414-660) is published monthly (except August) by Ukrainian National Women's League of America, Inc., 108 Second Avenue, New York, N.Y. 10003 ISSN 0740-0225

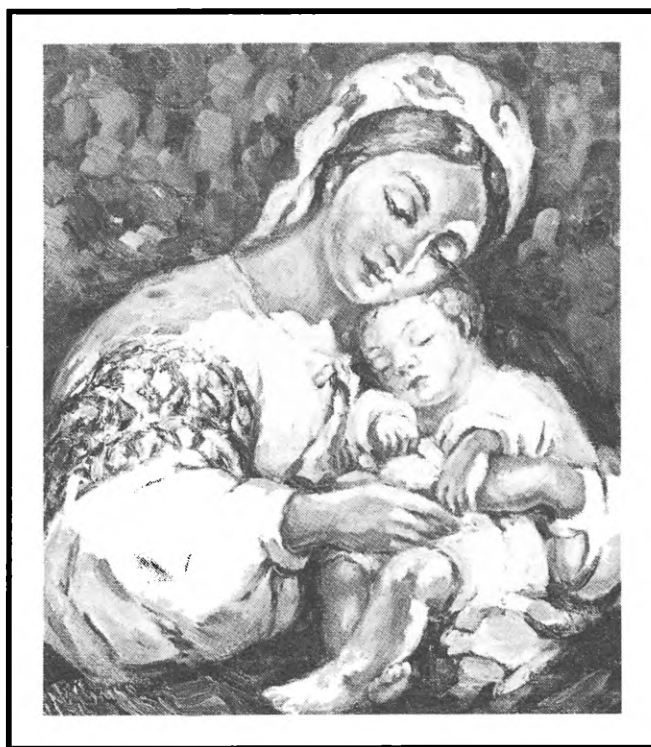
Periodicals Postage Paid at New York, NY and at additional mailing offices. (USPS 414-660)

Postmaster: send address changes to

"OUR LIFE", 108 Second Ave., New York, NY 10003

© Copyright 2000 Ukrainian National Women's League of America, Inc.

Printed by Computoprint Corp., 35 Harding Ave., Clifton, NJ 07011
Tel.: (973) 772-2166 Fax: (973) 772-1963 e-mail: computopr@aol.com

Надія Сомко, арт.-маляр.

”...ЯКА СВЯТИНЯ, МАМИНА ЛЮБОВ”

Материнську любов неможливо нічим виміряти або зважити на терезах. Материнська жертовність не має меж. Материнська гордість за своїх дітей – найвища. Материнське чекання – звістки, листа, телефонного дзвінка – найтерпеливіше. Материнське терпіння – безмежне. Материнські сльози – потай, аби не бачили діти – найгіркіші в світі...

Ні, вона, мати, народжуючи, ні на що не розраховує: даючи нове життя, вона не підраховує майбутніх дивідентів, а просто тішиться першій дитячій усмішці, першому дитячому слову, першому кроку свого маляти. І, незважаючи ні на що, ладна не скаржитися на труднощі, не нарікати на долю, мужньо й терпляче нести свій материнський “хрест” – за будь-якої суспільної погоди.

“Своя сім’я не важка”, – каже народна мудрість. Та чи кожна мати, хай і найвдатніша, може повторити у житейській круговерті суто “жіночі” слова поетеси Наталки Поклад: “І дзвенять органами каструлі...”? Не в розумінні того, що порожні, бо туди нічого покласти, аби

приготувати обід, а в сенсі душевного піднесення, особливого настрою від усвідомлення свого материнського покликання. Чи завжди так радісно їй, чи завжди з таким оптимізмом зустрічає й проводить вона кожен свій клопітний день?

“Я – жінка з черги,” – написала колись поетеса Галина Тарасюк, і ці слова щонайкраще характеризували життя жінки-матері ще зовсім недавнього минулого, коли в нашій Совдепії, окрім черг – за молоком, маслом, хлібом, шкарпетками, дитячими панчішками, милом, апельсинами, меблями, дитячим харчуванням і т. д. і т. п., нічим було похвалитися. І за кількістю годин, які кожна з нас проводила щоденно (!) у чергах та за їх довжиною, якщо скласти до купи всі ті втрачені години упродовж цілого життя, кожна мала шанс бути претенденткою для книжки рекордів Гіннеса.

Часи змінилися, зникли черги, на полицях магазинів з’явилося буквально все – від італійських меблів для замських резиденцій до заморських екзотичних овочів, але проблеми

залишилися. Найперша з них, сказати б, родинного рівня, – купівельна спроможність, яка, звичайно ж, впливає із багатьох інших – уже в масштабах цілої держави. Аби купити те ж таки дитяче харчування, яке колись було дефіцитом, чи такі потрібні дітям фрукти та соки – не кажучи вже про одяг, який “дотягнувся”, а то й “перестрибнув” до світових цін – треба за рівнем доходів дорівнятися до середнього класу, прошарок якого в Україні такий тонкий і так повільно “набирає тіла й крові”. Додайте до цього плату за дитячий садок, оплату доброї шкільної освіти, яка дедалі більше дорожчає, кошти на музичну школу, спортивну секцію чи такий проблемний тепер літній відпочинок...

І в таких умовах жінка-матір перетворилася на головну рушійну силу сімейного комфорту. І то якщо раніше це стосувалося лише побутового забезпечення, вміння дати раду чоловікові й дітям, то нині все частіше стосується й матеріального, бо мало який чоловік спроможний тепер забезпечити родину фінансово, а часто в боротьбі за її виживання просто опускає руки, перекинувши цю тяжку ношу на дружину, “по-філософському” пояснюючи це тим, що жінка від природи витриваліша й легше пристосовується до нових умов.

А якщо мати потрапила у тих 70 відсотків безробітних, що їх становлять нині жінки? А якщо молода мати виїхала за кордон у пошуках роботи покоївки (це в кращому разі) чи пішла – не з доброї волі – у секс-бізнес, покинувши малолітніх дітей на чоловіка-невдаха, ба й п’яничку, або ж на стареньку бабусю?.. Чи виграє від того наша молода незалежна держава?

Якщо ж жінка не спокусилася можливістю заморського “щастя”, їй доводиться борсатися у своїх матеріальних проблемах самотужки, бо допомога держави – чисто символічна, от і доводиться нерідко, сховавши до кращих часів свій диплом про освіту, йти на базар у найми до продавця-азіята, або ж додатково до основної роботи, за яку також платять символічно, шукати постійні підробітки, не цураючись найгіршої роботи.

Додайте до цього високий рівень захворюваності дітей як наслідок Чорнобильської катастрофи (принагідно зазначу, що оголошені на цьогорічній конференції “П’ятнадцять років Чорнобильської катастрофи. Досвід подолання”

дані свідчать, що в родинях евакуйованих у семи регіонах країни нема жодної здорової дитини, а кількість дітей, що народжуються з дефектами розвитку, зросла майже у 8 раз) та низького матеріального забезпечення, та ще такий само високий рівень чоловічої інфантильності – ось вам і готовий портрет сучасної родини (не будемо брати до уваги крайні випадки – коли бездомні діти змушені просити на хліб, забувши про своїх “непутящих” матерів, або про тих горе-матерів, які самі посилають рідних дітей простягати руку до перехожих, формуючи таким чином відповідну ментальність – це окрема болюча тема).

Та навіть в ідеальному випадку, коли матеріальний рівень родини цілком пристойний, а жінці-матері вдається вибудувати відносну рівновагу між чоловіком й дітьми та кар’єрою, чи так психологічно комфортно їй живеться?

Моїй землячці поетесі Ніні Гнатюк колись “перепало на горіхи” від критики за фразу в одному з віршів: “Мотаюсь від трибуни до плити”. Минув час, а слова залишаються актуальними й, думаю, лише набирають суспільної гостроти, бо поетеса вклала в ці “заземлені” рядки чи не увесь відчай од безконечности господарських справ у нашому далекому від ідеального побуту й природнім бажанням жінки-матері реалізуватися ще й як особистість. Вони й нині, сказати б, схематично відтворюють спосіб і динаміку життя сучасної жінки-матері, так мало поцінованої в українському суспільстві: хіба що на традиційне 8 березня звучать традиційні тости й дарують традиційні тюльпани, бо звичай привітати дружину й матір у травневий день, названий Днем Матері, приживається поки що на рівні жіночих громадських організацій та поодиноких ентузіастів.

Колись, ще в радянські часи, соціологи підраховали, що сучасна мати витрачає на виховання дітей аж... 40 хвилин. Тепер, здається, ніхто таких підрахунків і не веде, та й навіщо? Бізнес-леді, яких, до речі, також більшає в нашому житті, сповна довіряє виховний процес гувернантці: бізнес і конкуренція вимагають усіх її сил і всього часу – де вже тут займатися вихованням дітей, добре, якщо взагалі встигла народити хоч одне дитиня.

До речі, про народжуваність. Прогнозами тих же радянських соціологів було закладено високі темпи зростання населення, адже тоді

вважалося, що з поліпшенням добробуту дітей повинно народжуватися більше. Однак життя дуже швидко спростувало оптимістичні прогнози – вийшло якраз навпаки. Адже тодішнє відносне підвищення рівня життя викликало й нові інтереси – професійні, культурні тощо, – вони значною мірою й створили несподівану конкуренцію батьківським, насамперед материнським почуттям. Саме у 60-ті роки минулого століття в нас фактично зникло поняття “домогосподарка” (яке певною мірою відновлюється аж нині, коли у матеріально забезпечених родинах бізнесменів дружини дістали можливість не працювати, але це окремішня тема, бо з домогосподарками в усталеному розумінні цього слова вони мають мало спільного – це просто не працюють жінки, які насамперед задовольняють власні потреби).

А далі й поготів життя з його кризами, безробіттям, переакцентацією ролевих функцій з родинних на професійні, висока конкурентність у професійній сфері внесло ще суттєвіші корективи: відходять у минуле ранні шлюби, а значить і можливість народити двоє й більше дітей, все частіше молоді люди живуть у громадянському шлюбі, що, звичайно ж, відсуває на невизначений час народження першої дитини. Таким чином західний стандарт має тенденцію до усталення й в українському суспільстві.

Все частіше така родинна подія, як поява первістка, відкладається через острах жінкою втратити роботу, загальмувати своє кар’єрне зростання, через відсутність житла, і оскільки це тепер – справа не держави, а приватна справа самої родини – через потребу спершу заробити на квартиру, а вже потім дозволяти собі таку розкіш, як народження дитини.

Так, народження дитини справді перейшло нині в розряд розкоші – і таку тенденцію не можна ігнорувати – з нею треба рахуватися.

І все ж, скількох дітей повинна мати сучасна сім’я для нормального відтворення населення? Троє, стверджують соціологи. А якщо одне? А якщо ... п’ятеро?

“Де ви бачили таке? – здивовано перепитають читачі. – Хіба що в газетах іноді читали. А серед ваших знайомих є такі багатодітні?”

Поділюся результатами одного міні-соціологічного опитування, яке я провела серед знайомих мені жінок. Запитання звучало приблизно

так: яке ваше ставлення до матерів, які народили й виховують троє й більше дітей? Ось відповіді:

Юрист (одна дитина): Хіба це взагалі можливо?

Викладач університету (одна дитина): Такі жінки заслуговують щонайменше поваги.

Філолог (одна дитина): Може, це баптисти?

Вчителька (двоє дітей): Життя переконує, що двоє – це максимум.

Філолог (двоє дітей): Це можуть собі дозволити лише витривалі фізично, з міцною нервовою системою жінки, які вміють організувати свій сімейний колектив.

Вихователька дитсадка (четверо дітей): Часто доводиться чути, що інтелігентна родина не може собі дозволити мати багато дітей, що багатодітні, як правило, неблагополучні сім’ї. Але це далеко не так – просто про нас мало знають. А як ставляться? По-різному. На спокійне, доброзичливе, звичайно, не звертаєш уваги: так і повинно бути. Захоплення (дуже рідко, але буває) викликає радість, гордість за свою родину. Та є й третє ставлення (і не скажу, що непопулярне) – це здивування, кепкування, навіть образи, що віддзеркалюють поширену громадську думку: „Сама народила – сама й виховуй“, „Раніше думати треба було...“ – це стосовно державної підтримки...

Тепер розкрию маленький секрет: це я зачитувала фрагмент зі своєї розлогої статті про проблеми київських багатодітних родин приблизно десятирічної давности. Нині за подібне запитання – навіть у розрізі теоретичному – мене просто підняли б на сміх: які троє-п’ятеро? Тут хоч би одне-два виростити... І зрозуміло чому: вивести “в люди” навіть одного сина чи дочку – це не тільки великий труд, а й великі гроші...

У родині тієї моєї знайомої виховательки меншій з-поміж чотирьох дітей доньці нині минуло вже п’ятнадцять... Вихована в атмосфері великої дружної родини, де панували взаєморозуміння й взаємоповага, вона замислюється вже й про власну сім’ю... в якій знаходиться місце... лише одній дитині.

Її, цю дівчинку, що носить символічне ім’я Віра (до речі, на честь своєї бабуні, яка вже після народження дочкою, Віриною матір’ю, другої дитини впала у паніку, а поява третьої й четвертої дитини ввела її у стан справжнього

шоку), поки що не хвилюють чисто прагматичні питання, як-от: чи підвищиться в нашому суспільстві статус матері? Чи зросте загальна повага до неї – на державному рівні – надто до тієї, яка наважилася народити й виховати не одне-двоє, а більше дітей? Вона просто на прикладі своєї родини бачить, як це важко – бути матір'ю.

Але ці питання мають хвилювати нас. Адже вона, майбутня матір, має право на повагу, на державний захист й добру опінію суспільства незалежно від того, який вибір зробить: обмежитися однією дитиною й робити професійну кар'єру чи виховувати троє -п'ятеро дітей, цілком реалізувавшись в іпостасі матері...

Однак, щоб не виглядало все так трагічно у нашому українському житті, наостанок згадаю й такі відрадні факти, як постійне опікування прибуткових виробничих колективів сиротинцями – зокрема, в Києві цим славляться будівельні організації, чи поширення такої тенденції, як організація сімейних дитячих будинків, коли одна родина бере на виховання не одне-двоє, а більше дітей, створюючи в них відповідний суто сімейний мікроклімат.

...У гарний травневий день приходять до

нас найчистіше свято – День Матері. Приходить, щоб ми згадали своїх матерів, їхню безкорисливість і жертовність.

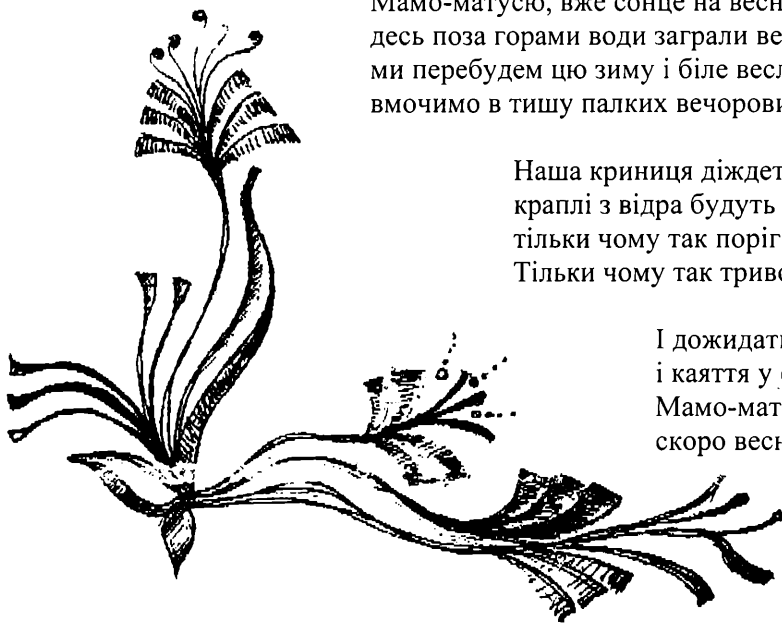
“Яка святиня – мамина любов,” – написав в одному із своїх віршів поет Микола Луків, він же й постійно нагадує своєю популярною піснею “Росте черешня в мамі на городі” про незмінний й невідворотний закон нашого життя: “Черешня всохне, мати одцвіте...”, аби кожен із нас, хто має ще в цьому світі маму, відклав на день-два усі справи й купив квитка до того міста чи села, де закопана його пуповина й де біля воріт виглядає його немолода вже посивіла жінка...

Та свята приходять і проходять. А проблеми, пов'язані з материнством, зостаються... І коли я бачу на розквітлих київських вулицях молоду вагітну жінку (дедалі-дедалі рідше!), на душу лягає не тільки радість від того, що життя триває, а й чисто жіноче співчуття до цієї майбутньої матері, яка в таких складних економічних умовах свідомо бере на себе тягар материнства.

Хай же допомагає їй Бог!

Людмила ТАРНАШИНСЬКА

м. Київ

Мамо-матусю, вже сонце на весну пішло,
десь поза горами води заграли весняні;
ми перебудем цю зиму і біле весло
вмочимо в тишу палких вечорових тюльпанів.

Наша криниця діждеться дзвінких голосів,
краплі з відра будуть знову в ній студінь будити;
тільки чому так поріг мені ваш заболів?
Тільки чому так тривожно на відстані жити?

І дождати, що лист принесе далина,
і каяття у собі не гасити безкрає...
Мамо-матусенько, горлице наша тужна,
скоро весна, ірій долю усім посилає.

Наталка ПОКЛАД

ІКОНОПИС ДАРІЇ ГУЛЯК-КУЛЬЧИЦЬКОЇ

Дарія Гуляк-Кульчицька.

У розвитку культури в західній діаспорі за останнє півстоліття особливо визначилось мистецтво, зокрема живопис і графіка. Українські мистці, деякі з них визначні, збагачували своєю творчістю культурне життя, допомагали утримувати духовий звязок з далекою Батьківщиною. Численні виставки, індивідуальні і групові, знаходили відгук і були збільшого успішними, бо зореве сприйняття творів було доступне і мало своїх шанувальників. Проте відносно небагато мистців вибирали іконографію як головний жанр своєї творчості. Саме такою особою в українській громаді ширшого Клівленду є “наша власна” союзанка (33-ій Відділ США) Дарія Гуляк-Кульчицька, яка вже понад 20 років працює в ділянці іконопису.

Дарія Гуляк народилася в Україні в околиці Бучача. Батько, агроном, працював в Масло-союзі. Умів добре малювати і, коли під час війни в 1944 році родина опинилася в Німеччині, малював картини та обмінював їх на харчі. В 1949 році вони виїхали до Канади і поселилися в Торонті. Тут Дарія виростала в українському середовищі, здобула середню освіту. Любила малювати і вагалася, – студіювати мистецтво чи

біологію. Переміг “практичний” фах і вона вступила на біологічний факультет Детройтського університету, який згодом закінчила з дипломом магістра. Тут пізнала і одружилася з д-ром Юрієм Кульчицьким. Він став викладачем історії в Янгставнському стейтовім університеті, а Дарія навчалась там вечорами на курсах з мистецтва. Вона залюбки малювала квіти, краєвиди, Гуцульщину і гуцулів в їх барвистому одязі. Уже тоді мала успіх на виставках. 1972 рік приніс нові зацікавлення. Дарія з чоловіком поїхали до Мюнхену, де він читав лекції з історії на Українськiм Вільнім Університеті, а вона слухала виклади професорів В. Яніва, Г. Гоція та скульптора Крука про українську культуру і мистецтво. Здається, ці виклади стали вирішальним поштовхом в її зацікавленні українською іконографією. Користаючи з присутности пані Дарії, запитуємо:

– Що вплинуло на вивчення іконопису і вибору його як головної ділянки у Вашім малярстві?

– Велике вражіння зробив на мене ректор Володимир Янів. Я з захопленням слухала його виклади про українську віру візантійського обряду. В основі його філософії – переконання, що українська історія, традиції, культура розвинулись в особливий спосіб під впливом християнської віри візантійського обряду. Цей розвиток позначився, передусім, на наших іконах, адже вони відмінні від усіх інших. Фігури в ній масивні, лінії прості, чисті, стилізовані, творять певний ритм і наводять спокій. Лінії ікон завжди мають початок і кінець. Це і тритонність кольору ще більше підкреслюють їх масивність і стабільність. Ця філософія і техніка мене дуже захопила і я стала розшукувати майстра-іконописця, у якого могла б навчатись. За допомогою Владики Романа Даниляка з Торонта, я познайомилась із славним іконографом о. студитом Ювіналієм Мокрицьким, який погодився прийняти мене за ученицю. І так під його впливом, дбайливою і терпеливою наукою я увійшла в ділянку іконописання, яке продовжую по сьогодні.

Ікона Дарії Гуляк-Кульчицької

– Який Ваш особистий підхід в малюванні ікон?

– Вважаю своїм завданням творити в іконах красу, гармонію, спокій. В композиціях іконописання є певні закони, які не дають багато свободи. Я стараюсь, щоб лінії провадили око довкола трикутника або колом, щоб вони випромінювали духовність, повагу та святість ікони. Найбільше люблю малювати Матір Божу з Ісусом. Часом замінюю їхній одяг на українське вбрання, затримуючи в них, згідно з принципами, стилізацію і чистоту ліній. До творення ікони підходжу з молитвою та спокоєм в душі.

– Що Вас задовольняє в процесі Вашої праці?

– Мені дає задоволення рівновага духу, яку зазнаю під час малювання ікон. Я можу радо сидіти годинами над одною малою деталлю. Навіть після 10 годин малювання я не зазнаю втоми, і це цікаво, бо фізично я не є особливо сильна особа. Я вірю, що малювання ікони – це також форма молитви, яка дає надзвичайний спокій.

– Над чим працюєте тепер, які у Вас плани на близьке майбутнє?

– Я якраз закінчила малювати святилище в церкві Св. Анни в Авустінтавн, Огайо. Приготовляюсь до малювання там іконостасу.

Малюю ікони на виставку в Українськiм Національнiм Музеї в Чiкаго, яка відбулася вiд 6-го до 8-го квітня 2001 р.

Дарія Гуляк-Кульчицька мала вже кілька персональних виставок: 78-ий Віділ США у Вашингтоні 2000 р., Українська Амбасада – 1999, Омiстонська Iституція – Вашингтон 1997, Торонто, Канада – 1996, Парма, Огайо – 1995. Також брала участь у збірних виставках. Репродукції її ікон поміщені в публікаціях:

“Для Тебе, Україно” – видавництво “Буковина” 1998, “Історія Української Ікони з 10-го по 20 століття” – видавництво “Либідь” 1996 р.

До праць більшого формату належить іконостас в Українській Католицькій Церкві Св. Михаїла в Черрі Гілл, Н.-Дж. 1993.

Святилище в Українській Католицькій Церкві Св. Анни в Авустінтавн, Огайо (30 образів, з них 18 монументальних) 1999. Також допомагала о. Ювіналію Мокрицькому малювати іконостас в Катедрі Св. Йосафата в Пармі, Огайо 1988.

Видавництво “Хвилі Дністра” видало святочні листівки з репродукціями її ікон.

Попри всю цю діяльність в малярстві і виховання двох синів пані Дарія упродовж 20 років навчала природознавства в парохіяльній школі при Катедрі Св. Йосафата в Пармі і за визначну педагогічну працю була відзначена губернатором Дж. Войновичем. Активна громадянка, вона належала до різних комітетів, є член Пласту, член Союзу Українок Америки (33-ій Відділ ім. Лесі Українки). Відома у нас як декоратор сцени і заль на різних імпрезах, як-от XXI Конвенція США – Округа Огайо, 75-ліття США в Клівленді.

Дописи про Дарію-Гуляк Кульчицьку появились в кількох виданнях. Ми радіємо її успіхам, бажаємо їй надалі творчого надхнення і здійснення задумів.

Неоніля ВИНЯРСЬКА

НЕЗВИЧАЙНИЙ МУЗЕЙ

Музей – “академія муз”, як каже грецьке походження слова, – є місцем зберігання, а також експонування цінних предметів культури. Бувають тут також конференції на теми, близькі до музейних фондів.

Утім, у Львові десять років тому був створений музей, який далеко перевершує ці функції, який став справжнім осередком культурного життя міста, його мистецькою візитівкою поза межами України.

Це музей великої української співачки Соломії Крушельницької. Він знаходиться у купленій нею самою у 1903 році кам'яниці в центрі міста, на вулиці, що нарешті носить її ім'я. Здавало б ся – чудовий початок: є власне приміщення та експонати. Та насправді існування музею – це постійна боротьба ентузіастів з радянською ще владою, відтак, відвоювання від чужих мешканців одного поверху і постійні спроби отримати для приміщення музею ще два поверхи кам'яниці, бо зібрані експонати вже давно тут не вміщуються.

Сама історія збирання пам'яток також складна і терниста, оскільки вони були в чужих руках або й назавжди втрачені.

Річ у тім, що Соломія Крушельницька після закінчення студій у 1890-і рр. до Львова приїздила тільки зрідка, у 1930-і рр. лише на вакації, бо мала ще віллу в Дубині, в Карпатах. У 1939 році її тут захопила війна, а її вілла у Віареджіо в Італії, де співачка поселилася після закінчення артистичної кар'єри з чоловіком Чезаре Річчоні, була разом з інвентарем, знищена.

Та поступово нагромаджувалися щораз більш численніші матеріали про життєвий і мистецький шлях Соломії Крушельницької. Завдяки дослідникам І. Деркачеві і особливо М. Головащенко ми можемо тепер прослідкувати відкриття її співацького таланту у Тернопільському хорі, яким керували її батько, отець Амвросій Крушельницький, та Євгенія Барвінська, дружина Олександра, відомого українського громадського діяча; відтак час студій у Львівській консерваторії у В. Висоцького та в Італії у Ф. Креспі; блискучі успіхи на межі сторіч як примадонни Варшавської опери та зірки багатьох закордонних сцен, зокрема славної міланської “Ля Скаля”; тут же в Італії тріумф в

прем'єрах опер Пуччіні та провідні ролі в операх Вагнера і Ріхарда Штрауса, які вперше виконувалися на сценах цієї країни; закордонні гастролі до Буенос-Айрес включно, разом не менше як 50 оперних партій.

Легко це написати, підсумовуючи сьогодні творчий шлях Крушельницької. Але як неймовірно важко було представниці незнамого тоді в світі народу стати провідною оперною співачкою початку ХХ ст., можна тільки уявити і прослідкувати з її листування, та нарешті з історичної хроніки усіх українців.

Тільки велика сила волі, незламність характеру вивели Крушельницьку на світові вершини. І завжди вона підкреслювала своє українство не тільки на словах, але й у діях. Коли виступала в концертах, закінчувала їх українськими піснями, сама собі акомпануючи. А поза тим була від юності в постійному контакті з передовими представниками нашої нації, допомагала пожертвами на патріотичні цілі.

Була великою дамою в найкращому розумінні, гордою, хоч скромною в поведінці, красунею, яка всім еством, буттям і діяльністю приносила славу своєму народові. До високого мистецтва ставилася з такою відповідальністю, що зійшла зі сцени у розквіті таланту, не досягнувши 50-річного віку.

Тим більше прикро, що в останні роки життя при радянській владі її примушували задля викладання в консерваторії виступати з концертами. І ця зірка найбільших сцен світу у майже 80-річному віці виходила на естраду з паличкою, бо мала зламану в бедрі ногу. І співала... А тим, що заповнили ущерть залю, лилися сльози. Бо багато хто пам'ятав її давні виступи, у розквіті слави.

У музеї творчий шлях Соломії Крушельницької представлений в амфіладі кімнат, від її рідного села Білої, через виступи на польських сценах, тріумфи в операх Пуччіні, кімнату Вагнера, аж до центрального сальону, де тепер відбуваються головні імпрези.

Екскурсії (які для бажаючих проводяться також іноземними мовами) супроводжені відповідними записами голосу співачки. На жаль, ми ніколи не відчуємо його справжньої сили очарування, бо платівки походять з перших років ХХ

ст. і їх недосконалість, при всіх намаганнях, вже більше не дасться виправити.

Музей Соломії Крушельницької збагачується все новими експонатами. До неї самої стосується вже кілька тисяч пам'яток, початок яким дала збірка небоги співачки – Одарки Бандрівської. Унікальні платівки з голосом С. Крушельницької подарував дослідник українського звукозапису С. Максим'юк із США.

Але це місце, поза музичними бібліотеками Львова, стало також осередком зберігання всяких можливих музичних пам'яток – нот, платівок, фотографій, мемуарних предметів. Свою колекцію, що складається з 3,000 експонатів, передав музеєві скрипаль Ярослав Грицай.

Зі Стокгольму внук українського тенора світової слави Модеста Менцінського привіз його архів і навіть фортепіано. Музикознавець із США Р. Савицький передав записи піяністки Любки Колесси, витинки із закордонної преси про українських співаків.

У музеї Крушельницької зібрані матеріали про багатьох визначних українських співаків – О. Мишугу, О. Носалевича, М. Голинського, К. Чічку-Андрієнка, М. Скала-Старицького, І. Синьенку-Іваницьку, І. Мигаль, Й. Гошуляка та ін. Українське меццо-сопрано світової слави, Іра Маланюк заснувала б тут свою музейну кімнату. Але поки що для цього немає місця.

Отже, музей має матеріали, над якими можуть працювати науковці, і не тільки над проблемами співацького мистецтва. Тут проводиться щораз більше конференцій і симпозіумів на різноманітну тематику, працює також музикознавча секція НТШ. Відбуваються святкування не тільки ювілеїв співаків, але й інших музикантів, так само композиторів, наприклад, Людкевича, Барвінського. Проходять камерні концерти, зокрема інструментальні, особливо з нагоди важливих дат. Такою є, насамперед, річниця Соломії Крушельницької – 23 вересня. У 2000 році відзначалося сторіччя нового будинку Львівської опери, у 2001-му буде 225 років перших оперних вистав у Львові.

Проте таких вечорів, чи радше післяобідніх імпрез, є щораз більше, тому що музей С. Крушельницької приваблює неповторною, надзвичайно затишною, майже домашньою і в той же час високо мистецькою та інтелектуальною атмосферою. Сальон музею став занадто малим, щоб помістити бажаючих. Зі складок присутніх

Працівники Музею Соломії Крушельницької у Львові зі славною співачкою Ірою Маланюк на презентації книжки І. Маланюк "Голос серця".

та й якихось чудом роздобутих засобів часом після таких культурних заходів продовжуються розмови за кавою чи чаєм та домашнім печивом.

Двічі вже обходили тут "День музею" – 18 травня, весело, винахідливо, з дружніми пародіями на присутніх "в оперних ролях". Хто навіть випадково завітає до музею, вже як магнітом тягнеться знову до нього.

Усе, що тут зроблене, є заслугою його працівниць-жінок. Від самого початку вони виявили не тільки велику професійну ерудицію, але й незвичайний ентузіазм. У музеї чудово почувають себе не тільки українці, але й чужинці, і то з двох причин: дуже переконливого інтер'єру, в якому ніби ще живе співачка, і створеної тут неповторно теплої і водночас дійової, активної атмосфери.

Музей Соломії Крушельницької для свого дальшого існування як осередка пам'яті про українських музикантів мусить бути розширним, охопити увесь будинок, який був власністю співачки. Але як це зробити? До цього часу найбільш енергійні спроби не дали результату, тому що теперішніх мешканців треба розселити.

Але сподіваймося, що ентузіазм працівниць музею, які дотепер вже стільки досягнули, переможе остаточно. А вони не є вже самі, навколо музею створюється щораз ширше коло прихильників, закоханих у цю справу людей.

Коли будете у Львові, завітайте до цього дому великої української артистки світової слави. Він знаходиться поруч з готелем "Дністер" і парком І. Франка. Це буде незабутній спогад про Львів і унікальний музей.

МАТУСЮ!

З розчинених навстіж вікон сочився запах розквітлої акації, а легіт вітру, зволожений поблизькою річкою, доносив приємну прохолоду теплого соняшного ранку.

У будинку розносився запах свіжозапареної кави. Дружина священника, пані Іванна і довголітня служниця Кася — хоча щирість і доброзичливість давно вже зробили її членом родини — закінчували останні приготування. З хвилини на хвилину чекали з церкви отця, який любив відразу сідати до сніданку. Щebetала і крутилася по кухні семилітня Дарця — пещена внучка отця, яка хотіла допомагати і бути господинею.

— Касю, прошу принести з городу ще зеленої цибульки, отець любить до сиру.

Кася вийшла і відразу повернулася, тримаючи перед собою якийсь згорток.

— Прошу їмості — дитина! Лежала на порозі, відразу при дверях! Нікого більше не було!

Дальші вияснення перервав прихід отця, який запитав внучку: “Дарусю, чи ти вже накрила стіл?” Заскочений мовчанкою, отець побачив немовля, вислухав, як його найшли. Дитина заплакала.

Пані Іванна почала повільно розвивати туго зав’язану широку, трохи вицвілу крайку, якою було сповите немовлятко. Випав конверт, а в ньому лист. “Високоповажаний отче! Рік тому Ви повінчали мене тут, у цьому домі, пізнім вечором з моїм Петром. Він на другий день після шлюбу повернувся до криївки. Опергрупи НКВС щораз частіше роблять облави, як застануть повстанця — вбивають, родину забирають із собою. Кілька місяців тому чоловік прийшов мене відвідати, його застали і догнали кулею, коли він ще мав надію скритися. Хату нашу спалили, маму забрали до Сибіру. Мене переховували різні чужі люди. Тепер з дитиною не маю місця на цілім Божім світі. І нікого не маю. Собі дам раду. Річка глибока. Доню принесла Вам. Вона охрещена, має ім’я, як моя мама, Катерина. Я пригадала собі, як Ви, отче, після шлюбу довго говорили з нами, потім вложили Петрові до кишені гроші, щоб він мені щось купив, а як я сказала, що не маю тата, то Ви мене поблагословили. А більше я нікого не маю. Я називаюся Марія. Може колись скажете дитині. Слава Ісусу Христу”.

Уже тремтячим голосом закінчив отець читати. Пані Іванна студила воду, щоб напоїти вже добре розплакану дитину. Стояли над розповитим немовлятком, і лише Даруся гладила маленьку ручку і щось тихенько до нього шептала.

Раптово Кася, благаючи, звернулася до отця: — Прошу отця! Прошу дати дитину мені! Я буду їй доброю мамою!

Сам отець мав трьох синів, чий слід з дому замела воєнна хуртовина. Лише про наймолодшого, батька Дарусі, була страшна вістка, що загинув під Бродами. Був і очевидець його смерті. А дружина синова загинула з маленьким синочком в розбомбленому потязі. Тільки внучка залишилася в цьому, колись такому повному родинного гамору, домі.

Літнє подружжя мусіло прийняти тяжке рішення. Отця вже багато разів викликали на допити вечорами. Годинами допитували: де сини. Годинами отець твердив, що це саме питання турбує і його. Розмови закінчувалися погрозами відправити до в’язниці і в Сибір.

Підупале здоров’я дружини, онучка-сирітка і ще одна сирітка? Як брати на себе такий великий обов’язок? Думки непевної реальності гасили жаль і охолоджували порив притулити дитину і звично, як чинив це отець ціле життя, сказати: “Дякую Тобі, Боже, за все”.

Пані Іванна мовчки заповивала немовля, приколиуючи на руках, і заспокоювала Касю, яка тихо ридала. Мовчки зайшли до їдальні, щоб таки поснідати цього дня.

Прохололий сніданок добігав до кінця, сніданок, який нагадував тризну.

Отець піднісся і рিশучим тоном сказав, що після молитви і відпочинку піде до паспортного уряду по інформацію. Тягар невизначеного рішення турбував усіх. Навіть Дарця, яка чулася нарешті господинею, збираючи зі столу, споглядала цілий час на бабуню.

Раптом рвучко відчинилися двері. До кімнати вбігла і кинулася до дитини молода, вродлива жінка. Пригорнула дитину, тулила лице до маленької голівки, палаючі очі неспокійно перебігали по присутніх.

Почала говорити. Не звертаючись ні до кого. Говорила сама з собою. Говорила до всіх:

— Я зайшла вже по шию у воду, а ти кликала, кликала: “Матусю!” Я оглянулася — не було нікого. І знову глибше, і знову — “Матусю!”. Я мусіла вернутися! Прости мені, Катренко! Простіть мені, отче! Я вже більше ніколи не наважуся... Я не покину тебе, Катрусю!

Тулила дитятко і просила пробачення перед донечкою, перед отцем, перед цілим світом.

Ірена ЧАБАН

ОПОВІДАННЯ ОЛЬГИ КОБИЛЯНСЬКОЇ, ЄВГЕНІЇ ЯРОШИНСЬКОЇ, ГРИЦЬКА ГРИГОРЕНКА І ЛЕСІ УКРАЇНКИ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ

Новозасноване приватне видавництво “Ленгведж Лентернс” в канадському місті Саскатуні упродовж двох років (1998-1999) видало чотири томи перекладів короткої прози українських письменниць. Кожен з цих томів – ошатно видана книжка на майже 500 сторінок. З ініціативи двох сестер Роми Франко і Соні Моррис англomовна літературна українітка збагатилася за короткий час на велику кількість раніше не перекладених творів Олени Пчілки, Наталії Кобринської, Дніпрової Чайки, Любові Яновської. Про них були уже критичні відгуки у “Нашому Житті”, а тепер ось до них долучилися ще оповідання Ольги Кобилянської, Євгенії Ярошинської, Грицька Григоренка та Лесі Українки. Цей подвиг особистої ініціативи і приватного меценатства не тільки заслуговує на увагу й вдячність читачів і дослідників української літератури, але і повинен правити за приклад, як багато може довершити цілеспрямована настанова двох-трьох осіб, що, парафразуючи відомий Чикаленків вислів, полюбили справу не тільки до глибини душі, але і до глибини своєї кишені...

Третій том в серії “Жіночі голоси в українській літературі” містить 34 короткі прозові твори Ольги Кобилянської (зокрема “Valse melancolique”, “Некультурна”, “Жебрачка”, “За готар”, “Битва”, “Банк рустикальний”, “Під голим небом”, “Через море”) і вісім творів Євгенії Ярошинської, з поміж яких, крім дрібних оповідань таких як “Липа на межі”, “Гість” чи “Адресатка померла”, можна натрапити також і на невеличку повість “Понад Дністром”. Назву книжці видавці взяли із одного з оповідань Кобилянської “Але Господь мовчить” – назва не надто вдала, тим більше, що й саме оповідання не належить до найкращих у збірці. Ольга Кобилянська останнім часом повертає до себе увагу дослідників: весною 2000 року на конференції канадської асоціації славістів була окрема сесія, присвячена її творчості, в одному з університетів Австралії молода аспірантка пише про творчість Кобилянської дисертацію, Кобилянській була присвячена перша меморіяльна

лекція ім. Данила Струка в Торонто, англomовний переклад “В неділю рано зілля копала” повинен незабаром з’явитися у видавництві Канадського Інституту Українських Студій. На відміну від більшості класиків української літератури, Кобилянська знаходить спільну мову із сьогоденним читачем. Справді-бо, читачеві, зокрема англomовному, подобається її модерний стиль; аристократизм духу, що змагає до високих ідеалів, до виявлення і утвердження власної індивідуальності; фемінізм, що домагається рівних прав і освіти для жінок; глибока любов до zagrożеної людським поступом і цивілізацією природи. Дилема вибору між індивідуальною свободою і суспільним обов’язком, між особистим змаганням до гармонії і краси і внутрішньою потребою спілкування з людьми і допомоги людям – теми Кобилянської, що не втрачають своєї актуальності.

Оповідання Ярошинської цікаві, передусім, тим, що в них віддзеркалені звичаї й побут буковинської української інтелігенції та відродження національної свідомості серед напівасимільованих до німецькомовної культури освічених українців. На противагу Кобилянській, однак, в Ярошинської помітний нахил до поверховного сентименталізму і мелодрами.

Четвертий том “Жіночих голосів в українській літературі” пропонує англomовному читачеві переклади 18 оповідань Грицька Григоренка і таку ж кількість оповідань Лесі Українки.

Олександра Судовщикова-Косач, що писала під чоловічим ім’ям Грицька Григоренка, була дружиною Михайла Косача, Лесиноного брата, та й взагалі виростала вона, як і Леся Українка, під впливами Михайла Драгоманова і Олени Пчілки. Григоренко писала щонайбільше про селян. Її оповідання “Старий-молодий”, “Хто кого?”, “Божевільна”, “Батько”, “Самі собі”, “Ніяк не вмре” та інші – це реалістичні картини життя і побуту в українському селі 19 століття – картини, що часто не є сюжетними оповіданнями із точно визначеною композицією, – але вони сповнені етнографічним багатством деталей побуту, звичаїв, забобонів і змальовані

без ідеалізації й сантименту.

Оповідання Лесі Українки “Над морем” також змальовує побут і звичаї 19 століття, – але тут це вже побут не селян, а російської аристократії, і цей побут є тільки тлом для психологічного аналізу двох жіночих постатей. Хоч Леся Українка здобула своє місце в літературі не оповіданнями, а поезією і драматичними творами, але такі її оповідання – найцікавіші. Вони викликають інтерес не тільки своєю композицією (драматичний діалог “Прощання” нагадує, приміром, деякі новели Ернеста Гемінгвея), але й тим, що в них ми бачимо висвітлення тем, які pojawiaються і в Лесиних поезіях і драмах: вибір між особистим щастям і посвятою для суспільства, між пасивним виживанням у темряві і ризикованим летом до світла, між любов’ю і свободою, між родинним щастям і посвятою для мистецтва. Це, зокрема, можна спостерегти на прикладі таких оповідань, як “Метелик”, “Голосні струни”, “Помилка”, “Розмова”. Що більше, Лесині оповідання, поміж рядками, ховають чимало деталей Лесиної біографії і висвітлюють посередньо психологічні стимули її творчості.

Переклади Роми Франко вільні від зайвої штучності, тим-то читати їх здебільшого легко. У випадку Кобилянської, вони часом навіть допомагають розуміти оригінал читачеві, що знає українську мову, але не втаємничений у буковинську говірку. (наприклад оповідання “За готар”). Утім, редакційний бік видань “Ленгведж Ленгернс” залишає бажати кращого. Ось кілька прикладів: т.3, с.32: німецька фраза “polnische

Wirtschaft”, що є ідіоматичним виразом на означення розгартіяшу, непорядку, перекладена в примітці як “польське королівство”; т.3, с.150: перекладач не зрозуміла, а редактор не вияснила речення Кобилянської “Який мені Ляфатер найшовся” (це перекладено як “What a Lafater you’ve turned out to be!” – що було б дуже добре, якби не факт, що мова тут не про Lafater-a, а про Lavater-a, і що сучасний читач без пояснення цього речення взагалі не зрозуміє (Johann Kaspar Lavater (1741-1801), швейцарський письменник, основник фізіономіки – науки про зв’язок міміки обличчя із психічним станом людини); т.4, с.436: в оповіданні Лесі Українки “Помилка” згадуються Міль і брати Гонкури, і якже прикро, що ці загальновідомі прізвища передані англійському тексті як “Mills” і “Honkur brothers”, хоча мовиться тут про таких визначних в історії світової культури людей, як британський філософ John Stuart Mill і французькі письменники-брати Edmond та Jules Goncourt.

But... the Lord is Silent. Selected prose fiction by Olha Kobylanska and Yevheniya Yaroshynska. Tr. by Roma Franko. Ed. by Sonia Morris. Saskatoon, SK: Language Lanterns, 1999. 470 p. (Women’s voices in Ukrainian literature, v.3):

From Heart to Heart. Selected prose fiction by Hrytsko Hryhorenko and Lesya Ukrainka. Tr. by Roma Franko. Ed. by Sonia Morris. Saskatoon, SK: Language Lanterns, 1999. 471 p. (Women’s voices in Ukrainian literature, v.4).

КАЛЕЙДОСКОП ПОДІЙ

У рамках нового проекту Всеукраїнського народно-демократичного об’єднання “Дія” створено Українську школу жіночого громадсько-політичного лідерства “ПоДія”, презентація якої відбулася нещодавно у Києві, в Українському домі. Свій початок вона бере від створення 1997 року неприбуткової громадської організації для соціального захисту жінок, а нині, в новій своїй якості, об’єднує вже понад 20 тисяч жінок з усіх регіонів держави.

Мета цієї організації – розвиток гендерної демократії в Україні, зростання ролі жінки в Українській державі, захист її громадянських політичних та соціально-економіч-

них прав, залучення жінок до роботи в органах державної влади та органах місцевого самоврядування.

Такий довгостроковий проект передбачає навчати жінок основам демократії, багатопартійності, основам конституційного права, політичного менеджменту та маркетингу, політичній психології та етиці ділових стосунків. Основ PRy тощо.

Лекції, ділові ігри, зустрічі (10 місяців по 4 рази на тиждень), які проводитимуться висококваліфікованими як українськими, так і зарубіжними викладачами, відвідуватимуть активістки громадських рухів та політичних партій. Передбачається також підготовка жіночої еліти через дистанційну форму навчання.

Фундаторка і голова Всеукраїнського народно-демократичного жіночого об'єднання "Дія" – Тетяна Кондратюк.

У Палаці мистецтв "Український Дім" пройшли Дні красного письменства "Назустріч третьому тисячоліттю", в програмі яких – зустрічі, дискусії з провідними письменниками, мистцями, літературознавцями, суспільство-

знавцями, презентації нових книжок. З-поміж багатьох імпрез – мистецький вечір "Літературна родина Кулешів", літературно-мистецький вечір співаної поезії "На хрещатій дорозі", авторський вечір гумориста Євгена Дударя, презентація поетичної збірки юних авторів "Вітрила", міжнародний літературно-мистецький фестиваль "Майдан братерства" та ін.

ЛИСТИ ДО РЕДАКЦІЇ

До редакції журналу "Наше Життя"

Високоповажана Пані!

Звертаюся до Вас у зв'язку з нашим журналом "Наше Життя". Вже від довшого часу (близько двох років) завважуємо, що журнал, який ми довгими роками радо читали, дуже змінився. Статті, біографічні матеріали та різні інтерв'ю абсолютно задовгі і то кілька таких статей в одному журналі (напр. за місяць лютий).

Було б бажаним, щоб статті були коротші, а деякі з розваговим матеріалом. Також цікавили б нас особисті спомини і практичні поради. У той спосіб журнал стане більше популярним і членки радо будуть його читати.

Остаємось з належною пошаною до Вас і бажаємо дальших успіхів у Вашій корисній праці для Союзу Українок Америки.

За Управу

Ольга Дем'янчук, голова 33-го Відділу.

Стефа Балагутрак, кореспонденційна секретарка.

"Наше Життя"

ВП Ірена Чабан

Шановна пані редактор!

Спасибі за введення в журнал постійних рубрик "Жіночі постаті української історії" і "Наша сучасниця". Вони відслонюють нам історичні постаті жінок, багато з яких були покриті порохом часу й неуваги істориків.

Статті до цих рубрик мають високий рівень пера. Особливо визначаються тонкою аналізою фактів, спостережливістю, нюансами з життя людини, що робить їх глибшими і цікавішими. Вони не тільки збагачують наше знання історії, але й стимулюють думку.

Не раз у принагідних розмовах запитувала мене знайома читачка, чи я вже прочитала в журналі статтю про Євпраксію, а також Магдалену, при тому завважуючи, з яким зацікавленням вона їх прочитає. Я була мило здивована, бо знала, що раніше вона більш усього розгортала журнал зразу до рубрики "Смачного". Зараз починає читати з перших сторінок.

Щастя Вам Боже на добрій дорозі!

Щиро вітаю

Марія Пискір.

OUR LIFE

Monthly, published by Ukrainian National Women's League of America

Vol. LVIII

MAY 2001

Editor: TAMARA STADNYCHENKO

FROM THE DESK OF THE PRESIDENT

Happy Mother's Day!

In this issue, I would like to brief you on the IV Congress of the Ukrainian National Women's League of Ukraine, which celebrated the 10th anniversary of its organization this year. The Congress, held on March 31 and April 1, 2000, was attended by the following members of the UNWLA: Honorary President Anna Krawczuk, President Iryna Kurowyckyj, Member-at-large of the Executive Committee Marta Bohachevsky Chomiak, and Social Welfare Chair Nadia Shmigel. Invitations to the event were also extended to Scholarship Chair Luba Bilowchtchuk and former Social Welfare Chair Lidia Chernyk; they were unable to attend, but their congratulatory messages were read at the Congress.

During the morning session, Prime Minister Viktor Yushchenko, Vice-Prime Minister M. Zhulynskyj and Minister Stupka addressed the gathering, both acknowledging the importance of the UNWLU.

Your President was one of the first representatives of a diaspora organization to speak at the ceremony and presented official greetings from the UNWLA, beautifully penned on an elegant scroll designed by Gogo Slupchynskyj for the occasion. Natalia Danylenko, UNWLA member and Vice President of the World Federation of Ukrainian Women's Organizations, read greetings from WFUWO President Oksana Sokolyk. The President of the Organization of Ukrainian Women in Great Britain, Lesia Dekivska, also congratulated the UNWLU on behalf of the members of her organization. Women's organizations based in Ukraine were also well represented at the event. Iryna Holubyeva, President of the National Council of Ukraine, with which the UNWLU is affiliated, spoke about the significance of this special anniversary.

Following these congratulatory messages and remarks from representatives of the Ukrainian government, members of diaspora organizations, and others, those attending were privileged to witness a moving ceremony during which young new members of the UNWLU* were blessed by a priest. After the blessing, the young women expressed their gratitude and happiness at being part of Soyuz Ukrainok Ukrainy.

UNWLU President Atena Pashko presented a full report, covering the activities of the organization for the last ten years. She proudly informed those attending that the UNWLU is now a significant presence in every region of Ukraine and the Crimea. Our readers are familiar with UNWLA "regional councils" and "branches." Their counterparts in Ukraine are divided into 25 oblasti, 59 rayony, and 597 oseredky, with a total membership of 15,200.

That Saturday evening was dedicated to a farewell to outgoing President Atena Pashko. The UNWLU president recited her poetry; other members of the organization played the piano or sang. Ms. Pashko's proposed candidate for the UNWLU presidency, Lilia Hryhorovych, was chosen to head the organization.

The following day, Hennady Udovenko (formerly permanent representative of Ukraine to the United Nations and President of the 42nd Session of the United Nations General Assembly, and now a member of the Verkhovna Rada), addressed the audience. In his speech, Mr. Udovenko summarized the challenges that confront the Verkhovna Rada.

As UNWLA President, I once again addressed the audience, this time briefing them on the work that our organization has done throughout its 75 years. I proclaimed the UNWLA's wish to be symbolically united with women in Ukraine and to be the first to re-form the International Ukrainian Women's League that was created before the war in 1937 and headed by Milena Rudnycky. At this juncture, a woman from Ivano Frankivsk came to the stage and presented me with an embroidered towel (rushnychok). I proudly announced "With this rushnychok, we symbolically unite our two organizations." Honorary Presidents Anna Krawczuk and Atena Pashko, newly elected UNWLU President Lilia Hryhorowich, and Nadia Shmigel were invited to participate in the joining ceremony. It was a very moving moment for all of us.

At this point, it is important to distinguish between our affiliation with the World Federation of Ukrainian Women's Organizations and our relationship with the International Ukrainian Women's League. Our history as a member organization of the WFUWO is a history of diaspora organizations. Through this organization, we are able to speak at the United Nations of the problems that our minority sisters face in their respective countries and sustain them in their endeavors. In the symbolic resurrection of the International Ukrainian Women's League, the UNWLA hopes to confirm its moral support for Ukrainian women in Ukraine and to unite in spirit women's organizations that bear the name Soyuz Ukrainok.

During the day, presidents of regional councils, branches and other individuals spoke of the great work that was done by outgoing UNWLU President Atena Pashko, and many presented her with tokens of appreciation and flowers.

During the two-day meeting, those attending were able to purchase special artifacts for sale at an on-going exhibit. As UNWLA President, I was presented with books that will be placed in our library.

At the close of the IV Congress, the UNWLA Honorary President Anna Krawczuk thanked outgoing UNWLU President Atena Pashko for her cooperation during her tenure, congratulated newly elected President Lilia Hryhorovych, and wished her well in her new post.

On Monday, Ms. Pashko and Ms. Hryhorovych invited me to participate in a radio interview. Atena Pashko spoke of the past work of the UNWLU; newly elected President Lilia Hryhorovych spoke of projects she plans to implement in the future. Among her hopes and goals is making the Ukrainian language the primary language in all of Ukraine's schools. The importance of Ukrainian language in Ukraine was also emphasized during my segment of the interview. I also spoke about the problems of Ukrainian authorities limiting humanitarian aid, underscoring that Ukraine is one of the few nations in the world to treat humanitarian aid in such a manner.

Anna Krawczuk, Nadia Shmigel, and I all boarded a train on Monday night -- Anna traveling to Lviv, Nadia and I traveling on to Uzhorod. There we were met by the President of UNWLU Zakarpattia, Dr. Oksana Hanych, and her son, Dr. Taras Hanych. After a brief rest, we met with the Governor of Zakarpattia to discuss the flood. The Governor mentioned that while the Ukrainian government was providing general assistance to the region, much of the help to Zakarpattia was designated only to certain groups, for instance, religious groups. The Germans provided help to German communities and Hungarians to their own. It disturbed us to hear that only certain groups were receiving help that is universally needed in the area.

That evening we met with members of Soyuz Ukrainok of Zakarpattia. We listened to their stories about the flood and about the needs of the children, especially those living in the mountain regions. Nadia Shmigel

suggested that we start our "Roll and Milk" program in this region, and the proposal was welcomed and has since been implemented. The following day, Ms. Shmigel went to see the flood destroyed homes and how people were coping.

I would like at this time to thank the Drs. Hanych for taking care of me during a bout of traveler's illness and to thank them as well for the lovely embroidered rug that Nadia Shmigel and I received from them. It will become part of our growing UNWLA collection of special mementos and artifacts.

From Uzhorod, Nadia Shmigel and I traveled to Lviv where we met with Zoryana Bilyk, President of UNWLU Lviv, and Director of one of the orphanages. Nadia and I asked President Bilyk to look in on the needs of the orphanages and purchase whatever is needed. Thanks to Taras Chaban, who acted as our guide during our brief stay in Lviv, we were able to see as much as possible. Unfortunately time constraints prevented us from seeing all of the schools in Lviv in which our programs have been implemented.

The following day, I was in Kyiv to meet with Katia Yushchenko and to participate in a radio interview. Nadia was to meet with Yarema Bachynsky and with other members of Soyuz Ukrainok. That evening, after a busy day, we attended a dinner hosted for us by Mr. and Mrs. Udoenko. We remain thankful for their hospitality and their kindness.

On a concluding note, I would like to extend the UNWLA's congratulations to newly-elected UNWLU President Lilia Hryhorovych. We are looking forward to working with her. I would also like to extend the Executive Committee's congratulations to newly formed **Branch 127** (New York Regional Council).

In May, we celebrate two important holidays, Mother's Day and Memorial Day. I ask all UNWLA members and other readers of *Our Life* to take a moment to remember and honor mothers who have passed away and to remember and honor, as well, those who have sacrificed to make the United States strong and free.

Editor's Note: UNWLA Social Welfare Chair Nadia Shmigel's report on Zakarpattia will appear in next month's issue.

UKRAINE ADOPTION A Mother's Perspective

by Lisa Calice

Only one year ago, I was awaiting a priceless Fed-Ex delivery -- our Ukrainian travel visas -- while I packed and unpacked the multitude of borrowed suitcases and travel paraphernalia that were strewn about my house. My husband John and I were about to travel to Ukraine to adopt our children, yet we knew nothing about them. In my "expectant mother" dreams, I often fantasized about a little boy; I guess I had to imagine some sweet angel who might occupy the bedroom we had so painstakingly prepared.

After the months of waiting, our visas and our departure date arrived so quickly we scarcely had time to finish packing. On a Monday afternoon, we arrived in Kyiv, Ukraine. The next morning, we awoke to undertake our first order of business, an interview at the Adoption Center in Kyiv. We arrive early at a modest building that did nothing to foretell the important events that would take place inside. As we

climbed several flights of stairs, I felt we would never reach the top. Breathless, I peered down the empty, dimly lit corridor, at the end of which was the office of the Adoption Center director. We stood outside in the cold hallway, shivering, until she was ready for us.

The director greeted us in a friendly, yet businesslike manner; I felt so nervous that I immediately forgot the greeting I had practiced in Ukrainian. After the dismal corridor, her office was surprisingly cheerful, with fresh flowers on the table and photos of adopted children proudly displayed.

After a brief interview, another Adoption Center employee showed us photos of available children. Our translators read the information about each child. It was scanty, at best, and the photos were two or three years old. Once we selected a child to meet, the director handed us a second photo and suggested that we meet this child as well. We did not know at the time how important this small suggestion would become.

Then we waited in the icy-cold corridor again, for the letter giving us permission to travel to the Cherkasy region, for it was there our children were waiting for us.

Cherkasy is approximately 2-1/2 to 4 hours

*Receiving their US citizenship 8-21-00.
From left: Lisa, Leyna, Vlady, Olena and John Calice.*

south of Kyiv by car, depending on the weather or on how safely your driver can pass the multitude of slow-moving trucks and bicyclists on the narrow, two-lane highway -- a veritable obstacle course. As if the prospect of meeting our children for the first time was not enough to fill my stomach with butterflies.

We drove past Cherkasy Children's Home #1 that evening. At our hotel, we had dinner and tried to get some rest. The next day was October 27. An impression from my journal describes it best:

"... a rooster is crowing so it must be time to get up. It seemed to begin crowing at 7 a.m. I have been awake since nearly 6 a.m. This is the second time I've felt cold in Ukraine and both times have been indoors (the first time was in the corridor of the Adoption Center). I crouched in the shower this morning, hugging myself for some warmth, because I was so terribly nervous and frozen. I was glad to get it over with so I could stop shivering ... I think today is the day we will meet our children."

"The orphanage," I wrote further, "is nestled in a residential area along the Dnipro River. You drive down a narrow, bumpy road with houses on both sides and then there it is. The buildings look new and there is playground equipment, mostly monkey bars. It is sad to think they had to build such a place, but I am thankful for it if our children are there, waiting for us ... We have to dress up again today. We will go to the Cherkasy City Hall, to the Board of Education, and to the Children's home after that. My tummy does not feel so great this morning ... so far I have eaten most things because I have been so hungry ... I think I am experiencing the most culture shock here. No matter

how much Ukrainian blood is flowing through my veins, Cherkasy seems like another universe..."

It was a mild October day; a soft carpet of fallen leaves covered the ground. When we arrived at the orphanage, we walked through the iron gates and the doors for the first time. My stomach was doing cartwheels. There was a group of small children walking with a caregiver to a play area. Near the heavy front door, a cat was looking at us and purring cautiously. Just inside was a set of stairs going up in opposite directions. We entered the director's office and sat in front of her desk, not facing her, but facing sideways -- an arrangement that would become familiar in time. After our meeting with her, we walked to a bright, spacious room on the upper level.

We met three children, one of whom was the girl in the second photograph -- the three year old, black and white photograph given to us by the director at Kyiv's Adoption Center. I fell in love with Olena instantly. As she played with her toys, she made sure she kept me in view. But in the back of my mind I was mulling over a problem. We had wanted to adopt a sibling pair, and Olena had no siblings.

The issue was resolved that day. While we were watching Olena practice her dance for an autumn recital, we spotted Leyna and Vlady. We fell for them as hopelessly as we had for Olena and there was no longer a problem. John and I looked at each other and agreed without words. These children were our children now. It would certainly not be easy, but no other solution was possible.

Later, I wrote in my journal, "Today I met my kids. I think that sentence says more than I could write

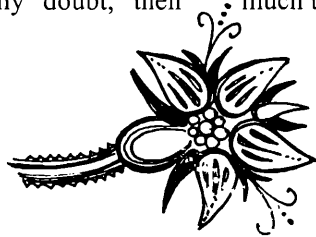
in a book. MY KIDS -- those have to be the two most beautiful words in the English language. MY KIDS -- I will say it over and over again until I believe it myself ..."

I can find no way to describe with accuracy the moment when my children entered my life forever. The caregivers brought Olena in first. I can still hear her footsteps as she came through the doorway of the room where we were waiting. Without hesitating, she hurled her slender body across the floor into me. She slammed into me so hard she knocked the wind right out of me, and then her body seemed to melt into me and there were no more words to say after that, only tears. There she was, almost four feet tall, sweating in her red snow pants. No matter how heavy she felt or how much we both sweated, she kept her soft, small cheek pressed tightly against mine and ran her fingers through my hair as if to make sure I was real. My two younger children, Lenya and Vlady entered my life in a similar fashion. If I had had any doubt, their

embraces dispelled it. I went back to the hotel that night dreaming of their sweet, happy faces.

From that day, we visited our children daily, often twice a day, for two more weeks. We spent hour upon hour playing with them on the wooden floors of the orphanage. We ran and played with them outside in the play yard and began teaching them English. As days passed, I was beginning to get homesick. There had been some nice autumn weather when we first arrived, but now, winter was setting in.

Our court date was November 12 and the days went by quickly as we made preparations to return home to Michigan. It was a bitterly cold, snowy day in Kyiv when we finally boarded the plane to Warsaw. A few days and a couple of embassies later, we arrived home -- in the wee hours of Thanksgiving morning -- weary and jet-lagged, but relieved to be home at last. As difficult as it was, I know every Thanksgiving from now on will hold special meaning for us. We have much to be thankful for .... we are a family at last!

MOVING IN KYIV, 2001

By Martha Bohachevsky-Chomiak

The time has come to move from the apartment I have been calling my Kyiv home during my extended stays here for the last eight years. I cannot manage the four story climb, and there is no room for my 91 year old mother. So we are moving to a different apartment.

Every move -- and I have moved about a dozen times in the last couple of decades -- makes me melancholy, at least until the heavy lifting begins. This move, moreover, coincides with the forthcoming tenth anniversary of Ukrainian independence, so I can join the scores of commentators on the kind of independence the country has. As the date approaches, hundreds more are protesting that reforms and salaries are not keeping pace with expectations, and that the political leadership must be changed. This is the revolution of rising expectations, the most dangerous and unstable time of any revolutionary cycle. Most people in Ukraine, however, are politically inactive. Not from fear, for they certainly talk, even as they complain that there is no free speech, but from some deeply imbedded sense of withdrawal.

There is even more complaining on the eve of the tenth anniversary of the independence of Ukraine than there was during the last decade of the disintegration of the USSR. Because that conglomerate -- and it was an aggregate of various fiefdoms rather than a functioning centralized empire -- simply stopped functioning. There had been heroic desperate and protracted opposition to the regime that accompanied each phase of USSR history, literal heaps of corpses that could put any tyrant to shame. But in the end, the USSR, as the Austrian and Russian Empires, collapsed under the weight of its own ineptitude and not because of active opposition.

The USSR slithered apart. Sure, there was fear of armed revolt, ethnic strife, bloody battles of a new revolution. Ukraine, with its long history of repeated struggles and even stronger tradition of singing about those struggles, was considered the ethnic and social tinderbox of the area. Ukrainians themselves were careful not to provoke the use of arms. They just facilitated the disintegration, and then effectively legalized each degree of separation. As a result, the

emergence of an independent Ukraine was a gradual process that lacked the drama of the previously doomed attempts. Except for a few emotionally charged moments, duly chronicled and still remembered, this successful attempt at independence was the end result of centuries old bloody struggle, but itself was carried out in the final stages without a drop of blood.

Blood -- not much, but nevertheless blood -- was spilled on the day we moved. Someone provoked the crowd, the regime was slow to respond with necessary changes of personnel, and as always, it was the students who were arrested. It was also the student protest that got the arrested out of jail, thus reinforcing the continued need for street politics to nudge and even push the regime to some reform.

The cloud of dissatisfaction at the regime that finally led to its collapse still hangs over the population, hampering its vision, blocking its actions. Ukrainian leaders continue to discuss, draft program statements, analyze would-be comprehensive solutions, argue at each other without engaging the opponent, and then at some point, do what they do best -- protest, demonstrate, strike to react to the moment, often without thinking through the long-term consequences of their actions.

So it is in this first year of the millennium. But the people I deal with at this very moment -- the plumbers, electricians, plasterers (these are always women), carpenters, welders, drivers, cleaners -- these people do not care about the demonstrations, whatever the reason. They like the new system for one reason only -- now they can get paid more or less openly. Best of all, they can work at their own speed and to your specifications. In contrast, I once asked a cobbler in the government "personal services center" to put non-slip heavy rubber soles on my boots. He refused, even for extra pay. The old soles were still good, and anyway, such soles will ruin the line of the boot. No way would he do it. His colleague refused to restring some beads because "they did not need it." Yet it is a pity these "personal services centers" with their tailors and shoemakers, now supplemented by translators and notary publics, are disintegrating. Their location made them very convenient for Saturday errands. Yet I can see the problem of equal payment for unequal jobs and why these tradesmen can no longer agree on rents.

When I moved into the old apartment, in August 1992, I acquired everything that was in it, everything needed to survive the winter (except potatoes, a sack of which a friend delivered a month later and put out on the balcony where they -- forgotten -- froze).

It was a time of want. The Soviet system dealt

with shortages by oozing out some scarce items a little at a time. Of course, there were always people who had access to needed items or were able to get them from abroad, but the majority of the population learned to adapt their life style to always unpredictable shortages. The family from whom I bought the apartment fell into a mildly privileged category. The man of the house was a functionary of a candy factory, and the wife was also a professional. The apartment was well stocked, especially with scarce items. In 1992, these included toilet paper, glasses, soap, laundry detergent, bedding, buckwheat groats, honey, light bulbs, and sugar. Liubov Davydovna, the wife, as was typical of professional Soviet women, did her own home canning, from items grown on the small plot at the family dacha. Thus I had apple juice, walnuts, tomato sauce, sharp tomato puree, and huge jars of canned zucchini. For good measure, she also left a duck in the small freezer section of the refrigerator.

The apartment -- a fourth floor walkup downhill from the University -- had certain advantages. Because the family was emigrating and had been the only owners, there were no legal hassles. The country to this day does not have title insurance. They were also willing to leave the apartment with bathroom and kitchen fixtures -- to this day apartments are sold stripped of fixtures. So I acquired an apartment that was a genuine period piece with vintage wallpaper and matching curtains. It came not only furnished, but equipped, but came without owners -- a definite advantage at a time when landladies felt it was their right to barge into a rented apartment at any time of day or night.

Each room was set up to serve as a bedroom: one bedroom for the grandparents; one room for the daughter, husband and child; and the third room -- the dining and living room, served as a bedroom for the son. There was a kitchen table, but no desk. The dining room table was too unstable to hold even a laptop. There were no desks to be had in all of Kyiv. I went to the furniture store -- it had samples, but none of them were available for sale. No orders were taken. I began a search for a strong table that could be a work desk. A friend had a friend who knew someone at the furniture store. She found out that a shipment of tables would arrive soon. If I bought her a table, and another table for the man who worked at the store, the third table could be mine. Thus I acquired a table.

The hitch was with the dacha. It was included in the sale. Hence, I had a chance to learn more than I ever wanted to know about the dacha system in the USSR. The owners were very proud of the building. It was brick, had the beginnings of a cellar, and the first floor was strong enough to build up, once permission

was received. Dachas were limited to a set size and could not be two stories high -- an interdict dating to Stalinist measures against conspicuous consumption. This dacha also had an advantage by having a water spout nearby. The dacha settlement belonged to the candy makers professional union, and its houses were neatly spaced in a checkerboard. Trying to unload the dacha was a major hassle. In the winter it was taken over by a homeless man, and in the summers, teenagers tried to party in it. At least that way the dacha served some socially redeeming function. We finally gave it away.

Much has changed since that time. The system of apartment transfer changed radically. Now people buy and sell apartments; they do not, as previously, trade them. More of them are in dramatically better shape. And there are no shortages, either in building materials, or furniture, either Ukrainian or imported. There are now moving companies which will pack, transport and unpack your belongings.

The nature of complaints has also changed dramatically. The country is no longer a country of scarce goods, but there are many people who lack money for the deluge of available goods. As for my moving, I will no longer worry about breaking a glass, because there is no longer any need to drink from jars.

Packers came on time, six of them, with packing boxes salvaged from assorted stores, an example of a business with zero investment. They were followed by the movers who had a truck and a strong backs to carry the heavy Soviet furniture down four flights of steps and up thirteen. We moved because of the availability of two elevators, but the elevators cannot be used for hauling stuff. The society still saves machines and dispenses with human safety.

Nothing was lost in the move; only one martini glass was broken, most likely as I was unpacking it. Now I am surrounded by boxes, which the movers would have unpacked had I known where to put all the stuff acquired through the years. I found the lap top. I would rather write than deal with unpacking.

I see all of Kyiv from my window, the domes of St. Sophia and of St. Michael, but the tall chimney of the Arsenal factory divides them, belching whitish smoke into the gray sky. Despite the rain, the golden domes of churches glisten, steadily trying to diminish the grayness. There are marchers with red flags, but they are old, and they have to demonstrate in front of buildings that sport the blue and yellow. The workers do not join in. They are working for themselves.

BOOKS

Olha Kobylianska, Yevhenia Yaroshynska. But ... The Lord is Silent: Women's Voices in Ukrainian Literature. Volume 3. Roma Franko, tr. Sonia Morris, ed. Saskatoon, Sasakatchewan. Language Lanterns. 1999. 470 pages. ISBN 0-9683899-2-9.

A review by Marta Tarnawsky

Olha Kobylianska (1863-1942) has an assured place among the classics of Ukrainian literature. What is surprising, however, is the recent revival of critical interest in her work. There was a separate session devoted to Kobylianska at the May 2000 meeting of the Canadian Association of Slavists in Edmonton; a translation of one of Kobylianska's novels is about to be issued by the Canadian Institute of Ukrainian Studies; a graduate student in Australia is writing a doctoral dissertation about her; a series of new biographical and critical articles have appeared in Ukraine; and the first Danylo Struk Memorial Lecture in Toronto was also a reappraisal of Kobylianska's work. It is gratifying, therefore, that Language Lanterns has devoted over three hundred pages in its third volume of Women's Voices in Ukrainian Literature to Kobylianska's short stories.

Kobylianska attracts today's reader by her modernism, her West European orientation, her clearly expressed feminist views. Environmentalists find her communion with and understanding of nature singularly appealing and original; her naturalistic war sketches are appreciated by antiwar advocates; her iconoclastic individualism is a pleasant surprise to readers accustomed to expect socialist (or nationalist) realism, which had been dominant in Ukrainian literature. Kobylianska is a serious writer who attempts to understand the complexities of human nature; her portraits are never simple studies in black and white. She is especially fascinated by the dilemma of a man's, or more frequently, a women's choice between individual freedom and his or her social instincts; she strives toward harmony and ideal beauty, away from the vulgar masses, and yet she recognizes the strong ties that bind us to our fellow men.

But ... The Lord Is Silent contains thirty-four short stories by Kobylianska, written between 1888 and 1927 and arranged in chronological order. One could argue with the selection of the stories and especially with the rather awkward title for the book (based on one of the stories included). Roma Franko's translations, however, in some cases read better than the original: Kobylianska wrote in the Bukovynian variant of nineteenth-century Ukrainian, which may

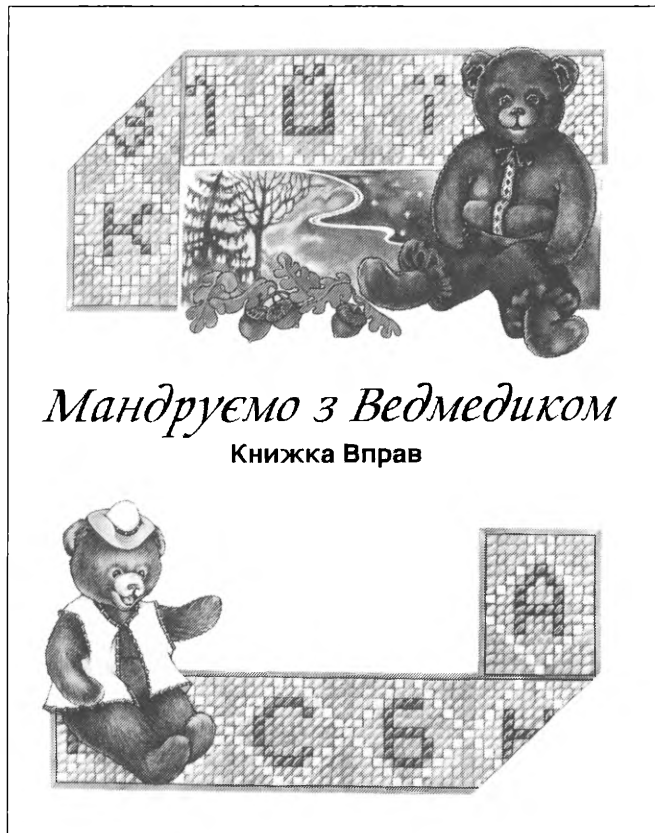
pose some difficulties for a reader used to the normative standard Ukrainian literary language of today. The original title of "Beyond the Boundary," for example, is "Za hotar," an expression which is likely to send the modern Ukrainian reader to a glossary! In some cases, however, the translator is in obvious need of a good editor. "The Beggar Woman," for example, is written from the point of view of a man -- an important distinction totally lost in translation. The bracketed explanations which are meant to be a substitute for footnotes are not only irritating, but sometimes absolutely incorrect. On page 32, for example, "polische Wirtschaft" (a typo: it should be "pólnische Wirtschaft") is incorrectly identified as "pólnish Kingdom" instead of "a shocking state of affairs, a terrible mess"; "Sobisky" on page 247 surely should read "Sobieski"; and "had begun to dance attention on the German girl" (140) seems rather excessive for the author's "pochav hornutysia do nimochky."

Kobylianska has appeared in English before: in such collections as *Their Land* (1964) and *Written in the Book of Life* (1982), as well as in periodicals, including *Ukrainian Weekly*, *Ukrainian Canadian*, and *Ukraine*. Never before, however, has her work been presented on such a scale, and this will be appreciated by students and teachers of Ukrainian literature. One would hope, nevertheless, that not only her stories, but also some of her novels will be made available in English, especially such works as *Tsarivna* (The Princess) and *V nediliu rano zillia kopala* (On Sunday Morning She Gathered Herbs). The latter, one hopes, will soon be released by the Canadian Institute of Ukrainian Studies Press.

Yevhenia Yaroshynska (1868-1904), Kobylianska's contemporary, friend, and fellow Bukovynian, is a writer of a lower rank. Her work is of interest primarily for her vivid portrayal of life and manners in the milieu of the Bukovynian Ukrainian intelligentsia, and for her dedication to the re-awakening of Ukrainian national consciousness among the educated classes partly assimilated to the ruling German-speaking culture. Yaroshynska's romances are told with considerable narrative skill, sometimes with a touch of feminism and humor, but in many cases they seem rather superficial, written *à thèse* and leaning towards undue sentimentality and melodrama. Among Yaroshynska's works included in this collection are seven short stories and one of her novels, "On the Banks of the Dniester." These translations complement the story "Faithful Love," published previously in the anthology *Written in the Book of Life* (1982).

Editor's note: This review was previously published in World Literature Today (Autumn 2000, 74:4, p. 891) and is reprinted here with the author's permission.

UNWLA Branch 120 Publishes Workbook for Ukrainian Children

The Svitlychka Ukrainian pre-school program in Rochester, New York has been in existence for more than 30 years and has been under the administration of UNWLA Branch 120 since 1984. After implementing a pre-first program for five-year-old students, members realized that a workbook was needed to assist the children. A workbook committee was duly formed, consisting of the following members: Lydia Dzus, Daria Hanushevsky, Luba Horodyskyj, Helene Snihur, Lesia Telega, and Christine Wagenblaus.

Edited by Christine Kowcz and partially funded by the Rochester Ukrainian Federal Credit Union, the workbook, titled *Wandering With Teddy*, is designed as a primer for a pre-first Ukrainian language class. Sporting a full-color laminated cover, it includes exercises on the Ukrainian alphabet, numbers one through ten, primary colors, and the difference between left and right. Typesetting and layout were done by Presa Graphics.

For further information, please contact Lesia Telega at Presa Graphics, 4515 Culver Road, Suite 306, Rochester, New York 14622, by phone at 716-266-1360, by fax at 716-266-3712, or by email at presagraphics@aol.com.

НОВИНИ ГОЛОВНОЇ УПРАВИ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Вітаємо та бажаємо з нагоди чудового свята Дня Матері багато радості, вдовolenня та Божого благословення всім Матерям!

У цей чудовий день згадаймо тих, хто відійшов від нас.

Також вітаємо з нагоди Міжнародного дня родини 14 травня!

Новозаснованому 127-му Відділу СУА в Окрузі Нью-Йорк бажаємо багатьох років корисної праці задля СУА і нашого народу.

ЕКЗЕКУТИВА СУА

Хочу поділитися з читачами враженнями про перебіг чергового IV з'їзду Союзу Українок України та X річницю відновлення СУУ, що відбувся 31 березня - 1 квітня 2001 року в Києві в Будинку учителя, та про поїздку на Закарпаття.

У IV з'їзді Союзу Українок України від СУА взяли участь Почесна голова СУА Анна Кравчук, голова СУА Ірина Куровицька, вільна членка Екзекутиви Марта Богачевська-Хомяк, референтка суспільної опіки Надія Шмігель. Запрошення одержали, але не взяли участі у з'їзді референтка стипендій Люба Більовщук та колишня референтка суспільної опіки Ліда Черник, яких привіти прочитано. Під час з'їзду загостили з привітаннями Прем'єр-міністер України Віктор Ющенко, міністри Микола Жулинський і Богдан Ступка. Присутність міністрів на з'їзді додала урочистості імпрезі, яка відбулася на терені незалежної держави.

Голова СУА була одна із перших покликана до привіту, відчитала та передала грамоту, виконану Гогом Слупчинським, який свій гонорар у сумі 150 дол. передав на потреби СУА. Наталія Даниленко, членка СУА, заступниця голови СФУЖО на Америку, репрезентувала СФУЖО, відчитала привіт від голови Оксани Соколик. Голова ОУЖ з Великої Британії Леся Деківська також вітала присутніх.

Загостили голови громадських та жіночих організацій України, які вітали з'їзд, та голова Національної Ради Жінок України Ірина Голубева. До НРЖУ входить, як відомо, СУУ. Святкове благословення молодим членкам СУУ наділив священник. Молоде покоління членок в організації – це запорука продовження праці на довгі роки. Багато хто з молодих союзниць висловлював свою вдячність за прийняття їх до СУУ.

Голова СУУ Алена Пашко звітувала за десятилітню працю організації, яка охоплює всі області та Кримську автономію, нараховує 25 відділів (обласних організацій), 59 районних організацій (філій), 597 осередків, СУУ нараховує 15, 200 членок.

Суботній вечір присвячено вшануванню уступаючої голови Атени Пашко, яка читала свої вірші. Членки СУУ доповнили програму грою на фортепіані та сольо-співом. Красно попрощали союзниць свою голову, якій надано титул Почесної голови СУУ.

СУА вітає нововибрану голову Лілію Григорович та бажає багато успіхів у великих завданнях.

Наступного дня виступив народний депутат Верховної Ради Геннадій Удовенко. У своєму виступі він підкреслив проблеми, з якими Верховна Рада зустрінеється незабаром.

Голова СУА мала нагоду розповісти присутнім про працю СУА впродовж сімдесятип'яти років існування. При кінці виступу висловила бажання, щоб у десяту річницю СУУ відновився історичний Всесвітний Союз Українок, який був заснований 1937 р. і якого головою була Мілена Рудницька. Відновлення історичних організацій вказує, що шануємо

Рушник злуки. Зліва: Анна Кравчук, Ростислава Федак, Алена Пашко, Ірина Куровицька, Надія Шмігель, Лілія Григорович.

нашу історичну спадщину. Від імени СУА Ірина Куровицька заявила, що бажаємо бути першим членом Всесвітнього СУ. Союзянка з Івано Франківська вийшла на сцену і подарувала мені рушник, яким символічно злучилися СУА з СУУ до створення Всесвітнього СУ. До цієї урочистої церемонії я запросила Почесну голову СУА Анну Кравчук, Почесну голову СУУ Атену Пашко, нововибрану голову СУУ Лілію Григорович та референтку суспільної опіки СУА Надію Шмігель.

Символічне з'єднання було зворушливим моментом в житті наших організацій, яке залишиться у серцях усіх учасників IV-го з'їзду СУУ. Сьогодні важко вичислити усі користі такої злуки, бо це перший крок нашого об'єднання. При цій нагоді хочу заявити, що відновлення Всесвітнього СУ не применшує важливості та потреби існування Світової Федерації Українських Жіночих Організацій, яка повинна служити діаспорі. Ми в діаспорі мусимо продовжувати працю для скріплення СФУЖО. Розкинені українські жіночі організації по цілому світі потребують СФУЖО, яка буде від імени нас усіх виступати та обстоювати наші потреби, наші права як меншин у країнах поселення. Бо скільки з нас повернеться жити в Україні?

Упродовж дня голови філій та відділів висловлювали подяку уступаючій голові та обдаровували її.

У коридорі філії та відділи мали виставки ручних робіт, книжок та різних експонатів, які можна було купити.

На закритті виступила Почесна голова СУА Анна Кравчук, дякуючи уступаючій голові за її співпрацю, бажала новій голові і управі багато успіхів.

У понеділок Почесна голова Алена Пашко, новообрана голова СУУ Лілія Григорович і голова СУА Ірина Куровицька були запрошені виступити на радіопрограмі. Обидві голови СУУ розповідали про десятирічну працю організації. Голова СУУ Лілія Григорович розповіла про свої пляни, особливо звернула увагу на українську мову, яка повинна бути впроваджена в усіх школах України. Голова СУА розповіла про перешкоди, що їх мали з митниками у Києві з привезеною гуманітарною допомогою. Того роду комплікації лише знеохотять людей до доброчинності.

Анна Кравчук, Надія Шмігель і я в понеділок вечером вирушили поїздом: Анна до Львова, а ми до Ужгороду щоб подивитися на те, що сталося на Закарпатті. В Ужгороді нас зустріли голова СУУ Закарпаття д-р Оксана Ганич та її син д-р Тарас Ганич. Після перекуски у гостиному домі панства Ганичів ми мали зустріч з губернатором Закарпаття, який розказував про допомогу, надіслану Європейцями, з його розповіді ми зрозуміли, що з Бельгії та інших держав вся допомога була призначена для своїх людей, німці везли своїм, мадяри своїм, якщо була бодай одна хата українців, то жодної помочі від них не одержала.

Ірина Куровицька і Катя Ющенко.

Нас це дуже затурбувало оскільки це витворює ненависть і біль за кривду, адже всі однаково потерпіли. Не чули ми, щоб хтось з української діаспори передавав до сиротинців чи інших інституцій допомогу та застерігав, щоб це лише ішло українським дітям. Як можна допомагати лише одній групі, як усі однаково потерпіли?

Позитивне було те що губернатор розказав

про допомогу, яку надав Закарпаттю уряд України.

Увечері ми мали зустріч з членками та головами філій СУУ. Союзники розповідали про трагічний стан здоров'я дітей в Закарпатті. У висліді вирішено розпочати програму "Булочка і молоко наймолодшим школярам України" на Закарпатті.

Зроблено фільм на Закарпатті, який перешлемо округам. Надія Шмігель поїхала все перевірити.

При цій нагоді складаю щире сердечне подяку родині Ганичів за опіку над моїм здоров'ям під час мого побуту в Ужгороді.

Щиро дякую за гарні вишивки, які ми одержали в подарунок від д-р Ганич, ми їх передамо до СУА. Також бібліотека СУА збільшилася на багато нових видань, які дарували голови філій, відділів та особисто членки СУУ, за що щиро дякуємо.

У Львові ми перебували лише пів дня. Зустрілися із директоркою сиротинця та з головою СУУ у Львові Зоряною Білик, яка буде перевіряти, що потрібно закупити сиротинцям. Мали зустріч з Тарасом Чабаном у справі шкіл, де проходить наша програма.

Були заплановані зустрічі із панею Катєю Ющенко, Яремою Бачинським, членками СУУ та інтерв'ю на радіопрограмі.

Ірина КУРОВИЦЬКА

ПОДОРОЖ НА ЗАКАРПАТТЯ

4 квітня ц. р. Надія Шмігель – референтка суспільної опіки СУА, д-р Оксана Ганич – голова Закарпатського регіону СУУ та директор української гімназії в Берегові Ксеня Маргітич відвідали села, які потерпіли від повені. 4 квітня був 19 день після повені. Щоб доїхати до постраждалих сіл, ми мусіли об'їздити деякі дороги, які ще були закриті. Ірина Куровицька – голова СУА, на жаль не змогла взяти участі, бо в часі подорожі захворіла.

Наша перша зупинка була в Берегові, в Українській гімназії. Відчувається, як серйозно працює школа. Тут, як і в інших регіонах України, іде боротьба за відновлення української культури і мови. К. Маргітич подарувала брошури, видані гімназією, українською мовою. Цікава історія школи, яка вже відсвяткувала століття свого існування і сімдесятип'ятиліття

викладання української мови. У школі є 28 дітей, чії родини потерпіли від повені. К. Маргітич ділиться з нами реакцією дітей на це горе. Коли діти повернулися до школи, вони були сумні і пригломшені, їм було важко сприймати лекції, були наче в тумані і спочатку не говорили про свої пережиття. Учителі та інші діти ставилися до них з виrozumінням і підтримкою. Вони допомогли їм відкрито розказати про свої переживання. Глибоке зрозуміння і відчуття трудностей потерпілого населення відчувалося в розповідях про учнів О. Ганич і К. Маргітич, коли ми відвідували села і розмовляли з людьми.

Д-р Ганич відвідувала села безпосередньо після повені. Вона розвозила одяг, ліки і лікувальний чай, який допомагає у зміцненні імунітету. Розказувала про біду в горах, де живуть дуже бідні люди. Вона відвідувала родину, якої

мати пробувала накласти на себе руки. Вона не мала чим годувати своїх семеро дітей, а тому вирішила піти з життя з надією, що держава заопікується дітьми. Ми домовилися з д-р Ганич, що під її керівництвом відкриємо програму “Молоко і булочка наймолодшим школярам України” в одному із сіл, потерпілих від повені. К. Маргітич негайно розпочне допомогу постраждалим дітям. Фонди були передані Іриною Куровицькою і Надією Шмігель під час відвідин Закарпаття. СУ Закарпаття буде координувати допомогою і надішле докладні звіти після роздання коштів.

Ми відвідали село Свобода, звідки було виселено біля трьох тисяч людей. Попри це, що вода вже була уступила у самому селі, поля довкола села ще покриті водою. Розвалених будинків у селі 40. Населення села українське. Село робить вражіння бідного, багато старих хат і вони найбільше потерпіли.

Друге село, яке ми відвідали, це угорське село Оросієво. Тут вода зруйнувала 84 будинки. Ми бачили прогрес у очищенні будинків з допомогою вояків. Релігійна група з Голяндії роздавала харчові і дезинфекційні пакети людям.

Після повені.

Надія Шмігель (зліва) і Оксана Ганич.

Ми зупинилися на розмову з жінкою, яка пробувала копати свій город. Це було неможливим, бо соняшна погода висушила землю, яку годі було розбити сапою. Люди стривожені, що зялатьті поля не зможуть в скорому часі бути плодovitими.

Третє село, яке ми відвідали, це українське село Квасово. Тут вода зруйнувала 34 будинки. Люди нам казали, що партія СДПУ (с) роздала людям по 200 гривень на особу, а держава – по 300 гривень потерпілим родинам. Люди були дуже вдячні за цю допомогу. Однак, так чи так, але пройде довший час, заки потерпілі родини зможуть знайти приміщення до житла. Надіються, що держава з поміччю благодатної допомоги інших держав допоможе відбудувати житла. Зворушують нас люди своєю ініціативою. Вони працюють, щоб вичистити речі, які збереглися, складають дошки і цеглу з розбитих хат. Люди не тратять сили і надії. Сусіди, які не потерпіли, допомагають тим, що все втрапили. Розповідав нам чоловік, що родина забрала до себе його вісімдесятлітню маму і сина, який захворів. Хата в яку я зайшла, настільки потріскана, що було лячно, аби вона не впала. Господар, чия жінка померла два роки тому, вже вспів перепрати і поскладати залишений одяг та посуд.

Повертаючись до Ужгороду, не можна було не реагувати на контраст розквітлих садів та чудової української весни Карпатських гір та спустошених водою сіл. Пригадалися виголені гори від лісів, коли ми дивилися крізь вікно, ідучи до Ужгороду. Люди кажуть, що основна причина повіней – це екологічне знищення закарпатських лісів. Люди також кажуть, що українські села дістають менше помочі, ніж

угорські поселення. Ми, як і наші посестри на Закарпатті, будемо сподіватися, що з допомогою уряду почнеться процес відтворення екологічного балянсу і урегулювання ріки Тиси. Будемо робити все, що в наших силах, щоб допомогти родинам і дітям у цей важкий час.

Надія ШМІГЕЛЬ

ДІЯЛЬНІСТЬ ОКРУГ І ВІДДІЛІВ

СВЯТО ТАРАСА ШЕВЧЕНКА У ВІЛМІНГТОНІ, ДЕЛ.

Заходом 54-го Відділу СУА 18 березня ц.р. відбулося свято Тараса Шевченка у залі церкви св. Миколая. Ніхто не виявляв бажання влаштувати це свято, Союз Українок Америки взяв цей обов'язок на себе.

Залю чудово прикрасила Алла Рудавська. Приємно було, що на свято прийшло досить людей з громади Вілмінгтону, а також парохі обох церков. До участі у програмі запросили, крім дорослих, молодь і дітей. Організатором і виконавцем свята була Ольга Мерв'як.

Свято англійською мовою відкрила голова Відділу Софія Слюзар і передала далі ведення програми українською мовою О. Мерв'як. Програма була не така, як завжди. О. Мерв'як розказувала про Шевченка як людину, поета і маляра, а О. Білон висвітлював прозирки про важливі події поетового життя. Хор виконав пісню “Думи мої”, Павло Кравчук прочитав “Мені однаково”, “Нащо мені чорні брови” читала Мар'яна Паньків. Хор проспівав “Реве та

стогне Дніпр широкий”, а далі деклямувала Ірена Щерба “В таку добу”, закінчили дуетом І. Білон і О. Мерв'як “Така її доля”. Слідували деклямації О. Маковея “Кругом неправда” і І. Кохана “Село”. Хор заспівав “Мені тринадцятий минало...”, А. Скамай прочитала “Послання”.

Укінці великою насолодою для присутніх був виступ найменших. Юля Войтович деклямувала “Біля портрета”, Богдана Столяр – “Привіт Тарасові”, Оля і Юля Войтовичі та Богдана і Василь Столярі співали гуртом “Поклін тобі, Тарасе”.

Свято закінчили співом “Заповіту”. Присутні ще довго не розходилися – гурторили при перекусці, яку підготували союзянки. С. Слюзар подякувала всім учасникам.

Зі сцени глядів автопортрет Т. Шевченка і, здавалося, неначе усміхався, що “не забули пом'янути”.

Ірена Щерба, пресова референтка.

СПРОСТУВАННЯ

У “Нашому Житті” з березня ц. р. у повідомленні про загальні збори 89-го Відділу СУА ім. Лесі Українки в Кергонксоні, Н.Й., стор. 26, права колонка, мало бути: **Льоля Савеська** – господарська, член Контрольної комісії – **Дарія Барон**.

У журналі за квітень ц. р. у списках пожертв на Пресовий Фонд “Нашого Життя”, стор. 32, права колонка, друга жертва, повинно бути: У третю річницю (10 березня) відходу у вічність моєї дорогої хрещеної матері **св. п. Нілі Стецьків** складаю **25 дол. Іня Салдит**.

У цьому ж списку, права колонка, четверта жертва, повинно бути: У п'ятнадцяту річницю смерті (18 квітня) нашого найдорожчого чоловіка, батька і дідуся **св. п. Андрія Ройовського** складаю **50 дол. Емілія Ройовська**.

Перепрошуємо за недогляд.

Ред.

СВЯТО 1-го ВІДДІЛУ СУА В НЬЮ-ЙОРКУ

Колядники. Зліва: Е. Вацик, С. Семушак, Е. Миськів, Н. Савчук, І. Рожко, М. Гурін, Г. Бригадир, Т. Савицька, С. Вацик, Л. Серветник, Л. Магун, М. Свідрук, Д. Рекуча, О. Дейнеко, К. Папуга, Г. Серант, С. Лопух. Діти: М. Магун, А. Магун, А. Качунь, О. Кокс.

Щорічне традиційне святкування “Просфори” 1-го Відділу відбулося 28 січня ц.р. у залі Українського Музею. Прийняття було влаштоване для членок і гостей та стало справжнім радісним святом, за яке ми вдячні його організаторам, працівникам та учасникам мистецької програми. Під час свята присутні співали колядки, частувалися традиційними стравами.

Почесна голова 1-го Відділу Лідія Магун відкрила свято, привітавши членок Відділу з родинами та запрошених гостей. Вона побажала всім мирного настрою та благословення новонародженого Ісуса, розповідаючи про завершення трьох січневих свят – Різдва, Нового Року і Водохреща. Після цього голова Відділу засвітила три символічні свічки – за героїв та героїнь, які полягли за волю України, другу свічку – у пам’ять довголітніх членок СУА, які відійшли у вічність, третю – на честь жертвовної праці членок для СУА і України.

Голова Окружної Управи Нью-Йорку Надія Савчук, вітаючи присутніх, згадала про наші щорічні святкування та щиро побажала дальших успіхів.

Дитячий вертеп увійшов на сцену у традиційних строях, а учасниками були Мелася

Гурин, Євген Миськів, Катя Гошовська, Максим Магун, Ангелина Качунь і Олександр Кокс. Мистецька програма була виповнена співом колядок. Ольга Дейнеко підготувала виступ. Стефанія Лопух зайнялася вивченням колядок. Колядниками були Д. Рекуча, К. Папуга, С. Семушак, Г. Серант, М. Свідрук, Г. Бригадир, Т. Савицька, Л. Серветник, С. Вацик та С. Вацик. Ігор Рожко був звідарем. Слідували деклямації дітей учасників вертепу, які особливо радували присутніх. Щиро дякуємо Євгенові Миськіву за його полум’яний виступ “Хвала Україні”, сповнений любові і відданості Батьківщині. Оля Дейнеко виголосила святковий привіт та згадала про сповнення пророцтва народження Христа.

Перед закінченням прийняття Ганя Серант запросила гостей скласти подарунки такими словами: “За нашу коляду візьмем нагороду, не для себе, а на цілі рідного народу”, на які присутні щедро відгукнулися.

Укінці голова Відділу Лідія Магун подякувала організаторам, учасникам мистецької програми та нашим невтомним членкам – С. Гуменюк, Г. Серант, С. Семушак, І. Старосольській та П. Сусь за віддану працю, яка успішно завершилася цим святом. Подякувала присутнім

за участь П. Дейнекові за професійне виготовлення програмок, що включали багато текстів колядок. Побажала здоров'я і зустрічі наступного року на нашій традиційній "Просфорі".

Мар'яна Задоянна, пресова референтка..

Вертеп. Зліва: Ангелина Качунь, Адріана Магун, Мелася Гурин, Максим Магун; другий ряд: Катя Гошовська, Євген Миськів.

СВЯТО ШЕВЧЕНКА У НЬЮ-БРОНСВІКУ

Заходом 65-го Відділу СУА у Нью-Бронсвіку громада відсвяткувала Шевченківське свято.

У той святковий день о. Павло Любінський відправив панахиду за бл. п. Тараса у нашій церкві Різдва Пречистої Діви Марії. Так щорічно не забуваємо пом'янути нашого Пророка – Тараса Шевченка.

Голова Відділу Наталія Головінська привітала присутніх і передала ведення програмою Олі Городецькій. Студенти з України, які вчать-

ся у Ратгерському університеті, брали активну участь у святі. Світляна Старожитник була головним доповідачем. Членки Відділу виконали кілька пісень. Наші найменші деклямували – Петрик Лесик вірш "Учіться, брати мої...", Андрійко Пертакевич – уривок з "Гамалії". Поему "Свято в Чигирині" прочитав Роман Головінський, Тамара Панкевич – "Наймичку".

Українським славнем закінчили свято.

Тамара Панкевич, пресова референтка.

МАЙБУТНЄ НАШИМ ДІТЯМ!

*"Не всоx України відірваний корінь,
Проріс він за морем кленовим листком".
В. Крищенко.*

Г'юстон одне з найбільш населених міст у Сполучених Штатах Америки, другий за розмірами порт країни, найбільший у світі космічний і медичний центр, місто, де на міжнародному рівні розвинуті газова та нафтова промисловості, де проживають представники різних національностей, серед яких і ми, українці.

Діаспора українців Г'юстону складається з декількох організацій, які намагаються утримувати та пропагувати нашу культуру у межах міста й країни. 118-ий Відділ Союзу Українок Америки є однією з цих організацій, основною метою якої є відродження жіночого руху, національних традицій та звичаїв, а також виховання молоді, здатної плекати національні ідеали та духовну культуру.

Пріоритетним напрямком роботи 118-го

Відділу є опіка над дитячими закладами та надавання матеріальної допомоги на навчання не тільки в Україні, але й у самій діаспорі. Відділ спонсорує двох студентів у Бразилії та на Україні, опікується дитячим будинком у Львові та школою у Києві. Окрім цього, надають багато уваги талановитим учням "Рідної Школи" у Г'юстоні.

Мені, директору школи та вчительці за освітою, приємно розповісти про роботу, яку здебільшого проводять членки нашого Відділу. Школа українознавства нараховує понад 30 учнів, з яких укомплектовано 4 класи та одну світлицю. Програма і розклад годин розроблені директором та вчителями із врахуванням свят, у яких діти беруть активну участь. Це — "День проголошення незалежності України", свято о.

Учні "Рідної школи" Г'юстону під час виступу в президентській бібліотеці Г. Буша в Collage Station, TX.

Миколая, Шевченківське свято, День матері та інші. Заняття проходять упродовж чотирьох годин щонеділі після Святої Літургії. Учні вивчають катехизм, українську мову, народознавство та українські народні танці. Старанна робота вчителів та учнів разом із СУА, культурним клубом і церквою дають позитивні результати.

Наприклад у святкуванні днів України в College Station, Texas, у листопаді 2000 р. шкільна група танцюристів разом зі своїми вчителями Марійкою Мацько та головою 118-го Відділу Мартою Нукас показали свою майстерність. Чудово прозвучав хор, у якому також є учні школи.

Про успіх свята Миколая можна було казати через кількість глядачів. А їх було досить багато. Учні школи продемонстрували чудову виставку "Ранок у лісі", а наймолодші зі своїми виховательками Ванесою Городецькою та Надією Солюкмановою підготували пісеньку та танок, за що отримали подарунки від Миколая. Під час різдвяних свят українці Г'юстону з великою радістю відчинили двері своїх помешкань дітям "Рідної школи", які завітали з колядками та віншуваннями. Вишитий одяг дітей додавав особливої урочистості. Керували колядками союзанки 118-го Відділу – вчителі

Оля Дуб, Христя Пужик, Галя Сенів, Оля Гірка та Христя Бриндзя.

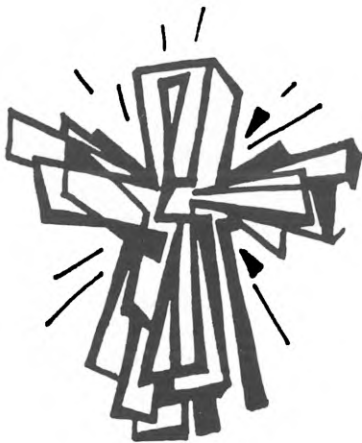
Попереду ще багато роботи для вчителів, дітей і батьків. Але для дітей, народжених на американській землі, особливо важливо дізнатися про свою багату українську спадщину, своє коріння, виплекати національні почуття до далекої і незалежної батьківщини – України.

Приємно відзначити дбайливе ставлення українських родин, які посилають дітей, щоб навчилися мови, а батьківський комітет на чолі з головою Надією Бучай та Галею Сенів завжди готовий допомогти в потрібну хвилину. Турботливі мами – членки СУА Христина Пужик, Пам Ушак, Деніс Сорока та Оля Дуб перед початком занять гостинно запрошують усіх на обід, тим самим створюючи умови для навчання. Зусиллями декількох сімей і завдяки фінансовій підтримці 118-го Відділу та українсько-американського клубу Г'юстону було відремонтоване приміщення школи.

Наші діти – це наше майбутнє! Перед ними тисячі доріг, але кожен повинен вибрати свою. Хочеться вірити, що праця вчителів "Рідної школи" та усієї громади допоможе кожному з наших дітей відчувати своє українське коріння.

Тетяна Литвинчук, пресова референтка.

ВІДЙІШЛИ У ВІЧНІСТЬ

ЛІДІЯ ОСІНЧУК

25-го травня 2000 р. відійшла у вічність довголітня членка 64-го Відділу СУА в Нью-Йорку св. п. Лідія Осінчук.

Лідія народилася 28 березня 1914 р. в селі Рахни Лісові біля Жмеринки, що на Східньому Поділлі, в родині письменника Федора Дутки, який при кінці Першої Світової війни подався на Захід і зупинився у Львові разом з дружиною і двома дочками – Галиною і Лідією.

1942 р. Лідія одружилася з відомим у Львові лікарем та членом професійних і громадських організацій Романом Осінчуком, який співпрацював з д-ром Маріяном Панчишином і був також лікарем Митрополита Андрея Шептицького.

Від 1940 р. я була знайома з д-ром Осінчуком, бо працювала в клініках Медичного Інституту.

В 1942-43 рр. під час німецької окупації Осінчуки жили в страху, бо д-рові Осінчукові як науковцеві загрожувала небезпека зі сторони польських студентів. У 1944 р. подружжя Осінчуків виїхало зі Львова на Захід і опинилося в Німеччині, в Цуфенгайзені біля Мюнхену.

В 1947 р. одні із перших емігрантів до США, вони зупинилися в Нью-Йорку, де згодом д-р Осінчук відкрив лікарську практику.

Лідія як піаністка виступала у концертах, акомпанюючи новозгуртованому хорові “Думка”. Також виступала на інших громадських імпрезах.

Коли народилася доня Юліяна, Лідія присвятила себе її вихованню. Завваживши, що доня має музичний талант, цілком підтримувала музичне виховання, яке закінчила з великими успіхами, що принесло Лідії велику радість та втіху.

У покійної Лідії був теж підприємницький талант, що привів до закупу Оселі над чудовим озером “Лейк Джорж” у стеїті Н.Й. і назвала її Вілла Юліяна. Там збиралося товариство та насолоджувалося фортепіановими творами сучасної та класичної музики у виконанні Лідії.

Лідія як членка 64-го Відділу СУА любила приходити на наші імпрези і завжди цікавилася його працею. Нераз під церквою св. Юра в Нью-Йорку питала мене, що ми готуємо нового.

Була дуже дбайливою у фінансових зобов'язаннях. Завжди підтримувала своїми пожертвами Пресовий Фонд “Нашого Життя” і харитативні цілі.

З великим жалем приходиться мені прощати покійну не тільки як голові 64-го Відділу, але як давній знайомій зі Львова.

Христя Навроцька

ІРИНА ГРИНЕВИЧ

22-го лютого ми попросили на вічний спочинок довголітню членку 66-го Відділу СУА в Нью-Гейвені сл. п. Ірину Гриневич.

Ірина, з дому Банах, народилася в містечку Винники, що біля Львова, 29-го квітня 1915 р.

Народну школу закінчила у Винниках, у Львові вступила до семінарії Василянок, а відтак до торговельної школи, яку закінчила з відзнакою. Ірина винесла з родинного дому високу національну свідомість і пошану до організаційної праці. Була обдарована чудовим голосом (альт). Брала участь у хорі “Просвіта” та церковному хорі.

1941 р. вийшла заміж за Ярослава Гриневича, з яким була щасливою неповних два роки. Народилася доня Уляна, яка померла в шестимісячному віці. Незабаром відійшов у вічність чоловік Ярослав, не проминуло й року, коли вона попросилася з матір'ю Анною Банах.

Осиротілу Ірину воєнна хуртовина вирвала з рідної землі. У 1944 р. виїжджає з сестрами до Німеччини, 1956 р. прибуває до Америки до Нью-Гейвену, Конн.

Тут знайомиться з працею Союзу Українок Америки. Як членка 66-го Відділу бере активну участь в Управі Відділу, посідаючи різні посади, які сумлінно виконує для добра організації.

На святкуванні 75-ліття СУА була відзначена грамотою за 50 літню віддану працю для СУА.

Бл. п. Ірина була глибоко релігійною, обов'язковою та жертвовною членкою, з якою було легко і приємно працювати. Добра згадка про неї залишиться назавжди в наших серцях.

Від 66-го Відділу СУА покійну прощала Лідія Фіцалович.

У світлу пам'ять Ірини членки і громада зібрали 580 дол. на стипендії і 760 дол. на “Булочку і милоко наймолодшим школярам України”.

Вічна їй пам'ять!

Лідія Фіцалович, заступниця голови.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ВІДДІЛІВ

86-ий Відділ СУА ім. Олени Теліги, Ньюарк, Н. Дж.

Загальні збори відбулися 4 лютого 2001 року. Збори відкрила голова Відділу Уляна Тимкевич. До президії зборів увійшли: Ольга Тритяк – голова, Світлана Андрушків – секретар.

Ольга Тритяк привітала Ліду Крамарчук, яка репрезентувала Окружну Управу, також голову СУА Ірину Куровицьку, яка завітала на збори. Після звітів голови та членок Управи Відділу Ліда Крамарчук розказала про працю в Окружній Управі, заохочуючи членок відділу увійти до Окружної Управи. Голова СУА І. Куровицька подякувала Відділові за пророблену працю і коротко розповіла про діяльність Екзекутиви СУА. Членка Відділу, голова Управи УМ, Ольга Гнатейко повідомила про подарунок, що його отримав УМ.

Управа Відділу на 2001 рік: Наталка Клапшак – голова, Уляна Тимкевич – заступниця голови, Іванна Мартинець – протоколярна секретарка, Марія Українська – кореспонденційна секретарка, Таїса Турянська – скарбник.

Референтки: Оксана Стеранка – організаційна, Ліда Гайдучок – культурно-освітня, Люба Бойко – імпрезова, Ольга Тритяк – пресова, Катерина Воловодюк – суспільної опіки, Люба Лапичак-Лесько – мистецько-музейна, Марія Полянська – стипендійна, Ліда Величковська і Наталка Буняк – господарські.

Контрольна комісія: Ляріса Пенцак – голова, Наталка Змий і Люба Гуралечко – члени. З нагоди зборів на будову УМ склали 500 дол. Членську вкладку підвищили до суми 50 дол.

Ольга Тритяк, пресова референтка.

54-ий Відділ СУА ім. 500 Героїнь, Вілмінгтон, Дел.

Загальні збори 54-го відбулися в неділю, 4 лютого 2001 р. у домі голови Відділу.

З Округи Філадельфії приїхали її голова Стефанія Вочок і Марія Захаріясевиц.

Головою зборів була Ірена Щерба, секретарювала Надія Кохан.

Управу на 2001 рік вибрано у такому складі: Софія Слюзар – голова, Віра Григорович – заступниця голови, д-р Орися Тришневська – секретарка, Марія Гавришук – скарбник.

Референтки: організаційна – Юлія Трешневська, пресова (англ. мова) – Марія Кравчук,

пресова (укр. мова) – Ірена Щерба, суспільної опіки – Катерина Гусак, господарські – Анна Зарицька і Марія Коржанівська, культосвітні і музейний комітет – Ірена Біскуп, Ірена Білон, Віра Білінська, Надя Кохан і Ольга Мер'вяк, до зв'язків – Марія Пазуняк.

Контрольна комісія – Донна Дицьо Сенінген і Богуслава Бас.

Ірена Щерба, пресова референтка.

106-ий Відділ СУА ім. Олени Степанів.

Загальні збори 106-го Відділу СУА ім. Олени Теліги в Гартфорді, Конн., відбулися 11-го лютого 2001 р. Зборами проводила Надя Гафткович, секретарювала Люба Кінах. Окружну Управу репрезентувала Люда Хмелівська.

Управу на 2001 рік вибрано у такому складі: Галина Шулевська – голова, Люба Кінах – заступниця голови, Леся Шевчук – скарбник, Валентина Чудовська – протоколярна і кореспонденційна секретарка.

Референтки: організаційна – Віра Ціропалович, музейно-мистецька – Надя Гафткович, культосвітня – Інна Стахів, пресова (укр. мова) – Зоряна Мішталь, пресова (англ. мова) – Оксана Оприско, виховна – Ірена Бойко, суспільної опіки – Оля Якимів, стипендійна – Люда Хмелівська, зв'язків – Ірена Романелі, господарська – Леся Шевчук.

Контрольна комісія: Тереня Глух – голова, Лана Бабій і Ірена Сивенька – члени.

Валентина Чудовська, секретарка.

66-ий Відділ СУА, Нью-Гейвен, Конн.

Загальні збори 66-го Відділу відбулися 18 лютого в присутності голови Округи Нової Англії Зоряни Мішталь. Головою зборів була Лідія Фіцалович, секретарювала Ірена Гладка.

Управу вибрано в такому складі: Ірена Мандич – голова, Лідія Фіцалович – заступниця голови, Марія Висовська – протоколярна і кореспонденційна секретарка, Ірена Гладка – скарбник, Емілія Іванів – фінансова секретарка, Марія Висовська – пресова, Лідія Фіцалович – культ-освітня, Ірена Гладка – суспільної опіки, Ольга Посполіта – господарська і музейна, Марія Кульчицька – стипендійна, Лідія Фіцалович – організаційна, Ірена Мандич – хронікар, Ірена Марків – відповідальна за передплату журналу “Наше Життя”.

Контрольна комісія: Марія Кульчицька – голова, Анна Гіна, Ліда Козюпа – членки.

Марія Висовська, пресова референтка.

ДОБРОДІЙСТВО

ФОНД СУСПІЛЬНОЇ ОПІКИ СУА

БЕРЕЗЕНЬ 2001 р.

У світлу пам'ять бл. п. д-ра Степана і Уляни Павлинських, близьких приятелів зі студентських років мого чоловіка Петра, складаю 100 дол. сиротам в Україні.
А. Харук.

У пам'ять нашої дорогої незабутньої товаришки з гімназії "Рідна школа" в Станіславові бл. п. Ірини Базюк-Волосенко сиротам в Україні склали: по 25 дол. – М. Висоцька-Крамарчук, М. Гавришак-Ярош, Л. Мойсевич-Гладка; 10 дол. – М. Смерчинська-Приймак. Разом: 85 дол. Родині покійної висловлюємо глибокі співчуття.

М. Крамарчук, Рочестер, Н.-Й.

99-ий Відділ СУА ім. Лесі Українки в Вотервліт, Н.Й. складає 220 дол. двом "Бабусям" в Україні.
Л. Мокій, скарбник Відділу.

Члени гуртка бриджистів в Гартфорді, Кон. (через 93-ій Відділ СУА) складають 240 дол.

Я. Кукіль, скарбник.

Із заповіту бл. п. Володимира Берізки, патріота та активного члена української громади в Кергонксоні, Н.Й., отримали 512.71 дол. на суспільну опіку, попередньо склали 2,000 дол. Разом: 2,512.71 дол.

А. Слободян, виконавець заповіту.

У пам'ять бл. п. Наді Кошак-Лодинської складаю 25 дол. "Бабусям" в Україні і 25 дол. на допомогу жертвам повені у Закарпатті. Разом 50 дол.
В. Кушнір.

У пам'ять бл. п. Тетяни Ільницької (через 70-ий Відділ СУА в Пасейку, Н.-Дж.) присутні на похороні склали 370 дол.

М. Бакалець, референтка СО Відділу.

10-ий Відділ СУА у Філядельфії складає 100 дол. "Бабусям" в Україні.

Г. Утриско, скарбник.

МОЛОКО І БУЛОЧКА НАЙМОЛОДШИМ ШКОЛЯРАМ УКРАЇНИ

По 100 дол. склали: – Я. Гудзяк (вільна членка СУА), О. Склепкович, діти "Рідної Школи" в Пасейку, Н. Дж. (через 70-ий Відділ СУА Пасейку), 25 дол. – А. Макух; 15 дол. – G. L. Tillinghast of Rochester, NY (forwarded by Upstate New York Regional Council).

33-ій Відділ СУА ім. Лесі Українки в Клівленді, Ог. складає 1,000 дол.; 25 дол. – Т. Василик; 15 дол. – М. Хімко. Разом: 1,040 дол.

Л. Медицька, скарбник Відділу.

У світлу пам'ять мого чоловіка бл. п. інж. Теодора Гевки складаю 50 дол. У світлу пам'ять бл. п. Стефана Хемича складаю 25 дол. Дружині і дітям висловлюю щирі співчуття.
Л. Гевка.

29-ий Відділ СУА в Чикаго, Іл. провів збірку: 30 дол. – D. & M. Jarosewich; 20 дол. – E. Wyshnyuka; 10 дол. – E. Zelenko; 5 дол. – I.D.E.S. Co. Разом: 65 дол.

О. Дяченко, скарбник.

In memory of Mykola Deckyj, I am donating \$ 50 through Branch 95 for "Milk and Roll for the Youngest Children in Ukraine".
M. Cade.

54-ий Відділ СУА у Вільмінгтон, Дел. влаштував "голодну коляду" з нагоди Йордану, склали: 300 дол. – С. Рак; 200 дол. – С. Служар; 120 дол. – І. Щербак; 100 дол. – О. Трежневська; 75 дол. – М. Біскуп; по 50 дол. – К. Гусак, Ю. Трежневська, К. Глинянська, Д. Лиса, В. Грегорович; 25 дол. – І. Білон, по 20 дол. – Я. і М. Корженівські, А. Скамай, А. Зарицька, М. Гавришук, І. Біскуп, О. Паранчак, Д. Сенінген; по 10 дол. – Д. Корженівська, М. Корженівський, М. Кравчук, В. Білінська, Е. Новаківська; 5 дол. – Ю. Щербан. Разом 1,265 дол.
С. Служар, голова відділу.

Замість квітів на могилу бл. п. Івана Крамарчука складаємо 25 дол. Дружині Марії та родині висловлюємо глибоке співчуття.

Т. Кушнір, голова Округи Центрального Нью-Йорку.

Школярка 3-ої класи Зоя Ріпецька з нагоди 9-их уродин складає зі своїх заощаджень 50 дол. на "Молоко і булочку наймолодшим школярам України".
Бабуся Зої Я. Панчук, членка 74-го Відділу в Чикаго.

У світлу пам'ять бл. п. Галини Фасовської-Сірої (через 22-ий Відділ СУА в Чикаго, Іл.) склали: 25 дол. – М. Дурбак-Миськів; 15 дол. – І. Городиська. Разом 40 дол.
О. Мельник, скарбник.

ФОНД ЧОРНОБИЛЯ СУА

In memory of **Stefan Matwijkiw**, the following donations are being made to the Chernobyl Fund of UNWLA: \$ 150 – J. Turko-Bodrok & Ph. Bodrock; \$ 100 – I.K. Lipperini, O. Husar Bokalo, T. Knehnetsky; \$ 81 – Employees of the City of Wilmington Personnel Department; \$ 50 – M. & L. Harwanko, B.A. Kester, J. Skrypec; \$ 30 – Mr. & Mrs. A. Husak, T. Jatzus; \$ 25 – A. Husak and family, Branch 54 in Wilmington, DE; \$ 20 – E. Maier, J. Kicks, Mr. & Mrs. P. Zarycky, P. Gatos; \$ 10 – Ms. Rosie. Total: \$881.00.

У пам'ять нашого найдорожчого батька і тестя **бл. п. Володимира Барагури** складаємо 250 дол. на фонд Чорнобиля СУА.

Х. і І. Дякунчаки.

Замість квітів на могилу **бл. п. Зеновії Комарянської** складаю 20 дол. (через 33-й Відділ СУА ім. Лесі Українки в Пармі, Ог.). Родині висловлюю щире співчуття.

І. Кашубинська.

СТИПЕНДІЙНА АКЦІЯ СУА

БЕРЕЗЕНЬ 2001 Р.

1,000 дол. – С. і В. Сливоцькі (64); 650 дол. – В. і О. Ліси (124); 550 дол. – 22-ий Відділ СУА; 470 дол. – 99-ий Відділ СУА; 460 дол. – С. Матковський (120); 450 дол. – А. Скібіцька; 350 дол. – 56-ий Відділ СУА, по 330 дол. – 65-ий Відділ СУА, 83-ій Відділ СУА; 300 дол. – Л.Басюк (22); 260 дол. – 18-ий Відділ СУА; 250 дол. – І. Гафткович; 235 дол. – О. і С. Казанівські (22); по 220 дол. – Л. і М. Іваськови (56), О. Павлів (34), 99-ий Відділ СУА; 215 дол. – О. Люшняк (22); по 200 дол. – Д. і Л. Більовщуки (4), С. і М. Чорні (56); 130 дол. – д-р І. і К. Гапії; по 110 дол. – М. О. Бачинська (86), О. Мулик, Ю. і О. Пастернаки (56); по 100 дол. – Б. Бігун (28), Н. Мандфусяк (56), О. Мельник (22), Б. Ольшанівська (86), Г. Поритко (56), д-р Л. Стефанівська, Л. Ярмак (56), 49-ий Відділ СУА; 55 дол. – М. і В. Ровенки; по 50 дол. – І. Бойко (90), Х. Бравн (49), Я. Гудзяк, (ВЧ), д-р С. Осадца (49), Н. Сайкевич (49), Е. Святківська (49), В. Цетенко (56); 40 дол. – М. Герега (49); 30 дол. – О. Перейма (49); по 25 дол. – О. Бережницька (49), Т. Паславська (49), J. & D. Rudan (86), Л. Цьолко (49); 21 дол. – Р. Бігун (28); по 20 дол. – І. Воловчук (22), В. Осташук (49), І. Припхан (22), Е. Струтинська (22), М. Цибрівська (22), А. Яцишин (49); 10 дол. – І. Вороняк (49); 5 дол. – Л. Полухович.

У ПАМ'ЯТЬ

Замість квітів на могилу нашого найдорожчого батька і тестя **св. п. Володимира Барагури** складаємо 250 дол. Батько більшість життя присвятив вихованню дітей і молоді, редагуючи майже 40 років журнал "Веселка".
І. і Х. Дякунчаки.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Юрія Гірняка**, сина членки 83-го Відділу СУА в Нью-Йорку Анастасії Гірняк, який відійшов у вічність 22 лютого 2001 р., складаємо 100 дол.

Управа і членки 83-го Відділу СУА, Н.Й.

У пам'ять моєї найдорожчої дружини **Орисі** складаю 100 дол. на стипендію для пластунки в Україні.
І. Руденський.

У пам'ять нашого найдорожчого тата і дідуся **бл. п. Дам'яна Кордуби** на стипендії сиротам склали: по 100 дол. – І. і М. Борбичі, Х. Кордуба; по 50 дол. – П. і С. Бокали, М. і О. Гнатейки, Е. і Н. Змії, Л. Змії, Д. і І. Мандичі, Н. Нинка, М. Сокіль; по 30 дол. – І. і І. Ільницькі, Х. Масюк, Е. Тиньо; по 25 дол. – Е. і З. Брожини, К. і М. Вані, К. Гук, І. і М. Дурбаки, родина В. Попель; 10 дол. –
С. Іваночко.

У пам'ять мого вуйка **сл. п. Володимира Барагури** складаю 50 дол. на Стипендійну Акцію СУА.
Л. Лукомська.

З НАГОДИ

Замість дарунку в день народження моєї сестри, Почесної голови СУА **Анни Кравчук**, складаю 100 дол. на Стипендійну Акцію СУА, а Ані бажаю багатьох літ!
М. Полянська.

ЩИРО ДЯКУЄМО!

М. Оріся Яцусь, скарбник Комісії стипендій
Люба Більовщук, референтка Стипендійної акції СУА.

ФОНД ІМ. ОЛЕНИ ЛОТОЦЬКОЇ

Рішенням загальних зборів 4 лютого ц.р. **119-ий Відділ СУА у Йонкерсі** складас 100 дол. На Фонд ім. Олени Лотоцької.
Ірена Моцюк, голова Відділу.

ПРЕСОВИЙ ФОНД ЖУРНАЛУ "НАШЕ ЖИТТЯ"

БЕРЕЗЕНЬ 2001 р.

100 дол. – 91-ий Відділ СУА, Бетлегем, Па.; 55 дол. – Ярослава Гудзяк; 50 дол. – Емілія Процінська; 10 дол. – Надія Плакида.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

У світлу пам'ять бл. п. **Бориса Савина**, чоловіка нашої довголітньої членки Олександрри, 29-ий Відділ СУА складає 25 дол. Родині висловлюємо сердечні співчуття.

У світлу пам'ять бл. п. **Ярослава Дикого**, чоловіка нашої довголітньої членки Дани, 29-ий Відділ СУА складає 25 дол. Родині висловлюємо сердечні співчуття. **О. Дяченко**, скарбник.

У світлу пам'ять адвоката **Богдана Венгльовського**, сина нашої довголітньої членки, склали 275 дол.: 50 дол. – Товариство українських сеньйорів, по 25 дол. – 17-ий Відділ СУА, М. Тершаковець, Н. Плечінь, І. Дзюбинська, Л. Венгльовська; по 20 дол. – М. Венгльовська, В. Самбір, І. Ракуш; по 10 дол. – Е. Люшняк, О. Івашко, І. Трач, Л. Гладка.

У світлу пам'ять **Олеся Заброського**, чоловіка членки 22-го Відділу СУА, складаємо 175 дол. Дружині висловлюємо щирі співчуття. По 20 дол. – 22-ий Відділ СУА, Ліна Басюк, Ольга Мартинюк, Оксана Мельник; 15 дол. – Олена Харкевич; по 10 дол. –

Іванна Городиська, Ольга Люшняк, Дарія Менцінська, Іванна Припхан, Люба Шеремета; по 5 дол. – Осипа Бабій, Іванна Горчинська, Зіна Дичій, Ярослава Іванишин, Анна Слободян, Валя Цурковська.

Управа і членки 22-го Відділу СУА в Чикаго.

У світлу пам'ять бл. п. **Володимира Вербицького**, чоловіка довголітньої членки 74-го Відділу в Чикаго, Іл. А. Вербицької, складаємо 25 дол.

Ольга Магур, скарбник 74-го Відділу СУА.

У світлу пам'ять довголітньої членки 74-го Відділу СУА в Чикаго **Ярослави Головатої** складаємо 25 дол. **Управа 74-го Відділу СУА.**

Замість квітів на могилу бл. п. **Ярослави Головатої** складаю 25 дол. **Ярослава Панчук.**

Замість квітів на могилу бл. п. **Інженера Ігоря Зубрицького**, чоловіка нашої членки Марії Зубрицької, 89-ий Відділ СУА складає 25 дол. Дружині Марії з родиною висловлюємо глибоке співчуття.

Мелянія Кокорудз, референтка суспільної опіки.

Щиро дякую Марії Купчинській і Оксані Пакуш з Лорейну за продовження для мене передплати журналу "Наше Життя". У їхню пошану складаю 10 дол. на Пресовий фонд журналу "Наше Життя".

М. Гаркач.

ПОЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

ТРИВАЛИЙ ФОНД

Січень 2001 р.

На тривалий Фонд ім. **Юрія і Аніси Мицаків** 2,000 дол. склали **Ю. і А. Мицаки**.

На Меморіальний Фонд ім. **Михайла і Віри Мицаків** 2,000 дол. склали **Ю. і А. Мицаки**.

ДАТКИ

По 100 дол. – Т. Гомер, І. Гладка; по 50 дол. – д-р Л. і О. Мостовичі, Н. і А. Шусти, В. Глух; 40 дол. – М. Васишин; 30 дол. – Ю. і М. Штогрини; по 25 дол. – Я. і О. Дужі, Л. Процик, д-р Д. Січ, О. Нессіна, О. і Н. Німиловичі, Е. Ройовська, О. і В. Звадюки, Я. Волошук, Б. Витвицький, К. Williams; по 20 дол. – О. і Л. Шевченки, Б. і Л. Котиси; 15 дол. – М. і А. Сороколіти; по 10 дол. – А. Ромах, В. Панчак, К. Лонкевич; 5 дол. – О. Буртик.

БУДІВЕЛЬНИЙ ФОНД

2,503,125 дол. – Е. і Д. Шклярі; 12,235 дол. – Ю. і М. Бачинські; 5,050 дол. – Я. і К. Червоняки; по 5,000

дол. – Р. Фенчинська, В. і А. Раки; 2,800 дол. – М. і О. Гнатейки; 2,500 дол. – S. R. Fallon & K. Nalywajko; по 2,000 дол. – Б. і Л. Гайдучки, Т. і А. Гнатейки, Inter Access Inc. for Western Union Money Transfer, В. & А. Tomko, Л. Цайнінгер; 1,835 дол. – Е. і Д. Шклярі; по 1,000 дол. – Товариство "Самопоміч" Відділ Нью-Йорк, Я. і І. Куровицькі, д-р Н. і д-р І. Патрило-Близнаки, М. і О. Завадівські, Д. Лисий, д-р О. Фольварків; по 500 дол. – Maria Gonzales Trust, О. Федун, Л. Крушельницька; по 250 дол. – М. & R. J. Mostovych, О. і С. Менцінські, В. і М. Лиски; по 150 дол. – І. Кобзар, М. Боднар; по 100 дол. – Р. і А. Байлаки, К. Григорович, Б. Стеців, С. Семущак, Р. Подпірка, А. Макар, д-р Я. і Я. Панчуки, К. Кальба, Р. Гординський, К. Кузів, Л. Стебельська, І. Юрій і А. Черні, П. і Т. Панкевичі, Х. Волш, Т. Брикович, Б. Крижанівський, д-р Р. і К. Сось-Гайди, С. Kitt; по 50 дол. – О. Банасевич, В. Чудовська, О. і І. Михалюки, О. і І. Мізюки, М. Струк, А. Miele; по 40 дол. – І. Шевчук; 30 дол. – П. Одарченко; по 25 дол. – Д. Звіль, В. Кавка, д-р Р. і д-р С. Барановські, Л. Гарванко, Е. Михалевська, М. і Л. Костриби, М. і М. Цю-

Продовження на стор. 36.

Іванна САВИЦЬКА

МОЛИТВА УКРАЇНСЬКИХ ДІТЕЙ

Під Твій покров, Пречиста Мати,
Ми прибігаємо всі враз.
Небесних ласк і благодатей
Безцінний дар зішли на нас.

В чеснотах дай нам все тривати
Благословенна Божа Мати.

Під Твій покров, о Мати Божа,
Ми горнемось у кожную мить,
Бо він нам завжди допоможе,
І від нещастя захистить.

Під тим покровом, Діво-Мати,
Дай нам маленьким виростати.

Під Твій покров, о Вселаскава,
Прийми, Маріє, всіх дітей.
За те хай буде честь і слава
Твоєму серцю від людей.

В чеснотах дай перебувати,
Благословенна Божа Мати!

Ігор БОДНАРУК

У МАМИН ДЕНЬ

Був травневий ранок. Неділя. Діти
вибігли на двір.

– О, яка чудова погода на мамин
день! – сказала Улянка.

– Біжим у яроч назбирати мамі квітів!
– вигукнув Данко і вихром погнався, тільки
кущі зашелестіли. Галя і Марта побігли за
ним. Улянка повернулась у хату, щоб допо-
могти мамі помити посуд.

У ярку, у травах і квітах весело дзюр-
чав потічок. Діти нарвали квітів і загаялись
біля потічка. Вони стрибали у воді, каламу-
тили її. Вода прочищувалась. У воді, немов у
дзеркалі, відбивалося сонце, білі хмаринки й
три дитячі голівки.

– Я можу ступити на сонце, –
хвалився Данко.

– А я на хмаринку, – сказала Марта.

Діти сміялися, вигукували на весь яр.
Їхні дзвінки голоси долинали під хату. До
цих голосів прислухалась мати. Вона сиділа
в городі на лавочці. Їй було радісно і сумно.
Радісно тому, що це її рідні діти. А сумно
було їй тому, що не розмовляли вони рідною
мовою.

Діти повернулись із квітами. Мати
сиділа засмучена.

– Що сталось? – запитались Улянки.

– Нечемні ви. Як ви розмовляєте? Та
ще у мамин день! Думаєте мама не чула?

Діти поспускали голівки. Вони
підступили до матері з квітами.

– Вибач, мамо! Обіцяємо бути
кращими. Не тільки до мами й тата будемо
говорити по-українському, а й до сонця,
потічка і хмаринок. Щоб тільки ти, матінко,
була весела і щаслива!

Мати зраділа. Пригортала діток.

– Дякую за дарунок. Це найкращий
дарунок, який я могла дістати від вас у
мамин день! – сказала мати.

Борис ГРІНЧЕНКО

Мамо люба, глянь, як сяють
Ясно зорі золоті.
Кажуть люди; то не зорі,
Душі сяють то святі.
Кажуть: хто у нас на світі
Вік свій праведно прожив,
Хто умів людей любити,
Зла нікому не робив,
Того Бог післав на небо
Ясно зіркою сяять.
Правда, мамо, то все душі,
А не зорі там горять.

Так навчи ж мене, голубко,
Щоб і я так прожила,
Щоб добро робити вміла,
А робить не вміла зла.

Рис. Зоряни Сохацької.

Ольга РОКОСОВСЬКА-РОШКУЛЕЦЬ

ТРАВЕНЬ

Ясний травень наступає,
Луг і поле оживає,
Шпак веселий прилетів,
Ліс ожив, загомонів.
Гарно стало у гаях,
На полях і на річках –
Чисте пір'я на качках.
Ясний травень наступає
І навколо все співає.

Оксана СЕНАТОВИЧ

НАЩО ТРАВАМ СУМУВАТИ

Нащо травам сумувати,
як у трав є рідна мати,
що годує, і голубить,
і травинку кожному любить

Нащо рікам сумувати,
як у рік є рідна мати,
обнімає берегами,
материнськими руками.

Лиш у вітра-вітрогона
од сльози щока солона.
Буде в полі завивати
і ридати у біді, –
бо моя земля не мати
вітрюгану-галайді.

Продовження зі стор. 33.

паки, П. Бокало, D. Wylder; по 20 дол. – J. Mrzyglocki, P. Bard, M. Ярко, П. і А. Чупи, І. і Е. Харченки, А. Вариха; 10 дол. – В. Питльований.

З НАГОДИ

З нагоди дня народження д-р **Наталії Коропецької** на Будівельний Фонд УМ складаємо: **220 дол. – О. Коропецька, 30 дол. – О. Цегельська.**

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА БУДІВЕЛЬНИЙ ФОНД

У пам'ять бл. п. **Володимира Барагури** складаю **50 дол.**
Л. Хома.

У пам'ять мого чоловіка бл. п. **Корнеля Крупського** складаю **25 дол.**
Н. Крупська.

У пам'ять бл. п. **Осипа Порайка** складаю **50 дол.**
О. Путикевич з родиною.

In memory of **Peter Evans** we are donating \$ 40.
W. & J. Soukup, Jr.

In memory of **Sir Harry Polche** the following donations were made to the Building Fund: \$ 500 – N. Chuma; \$ 50 – J. & H. Oberyzyzn, B. & O. Mychajliw, M. & O. Hnateyko; \$ 25 – S. & O. Liteplo, M. & N. Shmigel, J. & I. Kurowyckyj, D. Bajko; \$ 20 – N. Bilous.

У пам'ять бл. п. **Володимира Барагури** складаємо **100 дол.**
С. і Х. Шмотолохи.

У пам'ять бл. п. **Анни Кіяшки** складаємо **50 дол.**
С. і Л. Оленчуки.

ТРИВАЛИЙ ФОНД

ЛЮТИЙ 2001 р.

Into the newly established **Eugene & Daymel Shklar Endowment Fund \$ 164,896.50** was donated by
E. & D. Shklar.

На **Меморіальний Фонд ім. Артемія Кирилюка та Петра і Дарії Мегиків** надійшло **60 дол.** з продажі журналу “Нотатки з мистецтва”.

ДАТКИ

2,000 дол. – д-р Б. і Р. Харкевичі; по **100 дол.** – д-р П. Луців, О. і Г. Воскобійники, А. і І. Дзеровичі, М. Фадейко, І. Цапар, Б. Чайківський, І. Пелех, д-р С. Андріяшук, М. Stith, М. Кульчицька, М. Бошно, А. Гамука, Л. і В. Пахолюки; **70 дол.** – А. Арлен; по **50 дол.** – Я. Горячун, Р. і Г. Ратичі, К. Лис, D. Regante; по **40 дол.** – М. Лібер, З. Завадович; по **30 дол.** – Д. Ломницька, Е. і О. Филиповичі, д-р В. Тригос, І. і Л. Декайли; по **25 дол.** – Ю. Балинський, П. Шандрук, А. Заброцька, П. Голец, С. Рудик, О. Мочула; по **20 дол.** – І. Іванчишин, І. і М. Вороняки, А. Кушнір, В. Данилів, М. Олійник, М. І. Пенкальська, П. Лещишин, Б. Марків, Н. Савчук, Г. Гаврилюк, І. Макар; по **15 дол.** – І. П. Гарбера, О. Загайкевич, А. Максимович, Л.

Ціховляс; по **10 дол.** – І. і М. Куземські, Я. Ставнича, Ю. Левицький, Л. Одежинська, В. Єрмоленко, П. І А. Поліщуки, І. Пахолюк, Ф. і Г. Затонські, Л. Височанський, М. Світій; по **5 дол.** – А. Будай, І. Петрі, І. Черешня, Т. Грицина, Я. Лозовий, П. і А. Світніцькі; **3 дол.** – П. Китастий.

БУДІВЕЛЬНИЙ ФОНД

25,000 дол. – М. Сосяк; **10,000 дол.** – Ю. і М. Бачинські; **6,000 дол.** – В. Сосяк; по **2,000 дол.** – В. і У. Дячуки, О. і Л. Білоуси; по **1,000 дол.** – І. і Т. Вітковицькі, СУА – Округа Нью-Джерзі, Б. і М. Левицькі; по **500 дол.** – М. Ковальчук (Chevron), О. і О. Сливки, 113-ий Відділ СУА, 86-ий Відділ СУА; по **300 дол.** – Т. Маркус і Л. Івашків, Т. Тершаковець; по **250 дол.** – 83-ій Відділ СУА, д-р М. Головінська (через 65-ий Відділ СУА); по **200 дол.** – Українська Національна Федеральна Кредитова Спілка, Т. Британ; по **100 дол.** – 93-ій Відділ СУА, 18-ий Відділ СУА, Р. Фенчинська, Г. Жирук, Ю. Винарський, У. Тимкевич; по **50 дол.** – Р. і Г. Ратичі, Я. Горячун, І. і М. Куземські; **40 дол.** – У. Бачинська; **30 дол.** – Л. Ігнат; по **25 дол.** – Н. Оранська, Л. Бук, П. Шандрук, Ю. Балинський; по **20 дол.** – І. і М. Борбичі, М. Сусяк, С. Голуб; по **15 дол.** – Е. і М. Літоші, М. Слободян, Е. Vulgas; по **10 дол.** – П. Гомка, С. Судин, М. Червінка, І. Ільницька, Д. Бараницький, З. Ясінська, Л. Одежинська, Ю. Левицький, Я. Ставнича; **5 дол.** – А. Будай; **4 дол.** – П. Китастий.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА БУДІВЕЛЬНИЙ ФОНД

У пам'ять бл. п. **Володимира Черевка** складаю **50 дол.**
Т. Британ.

У пам'ять бл. п. **Евгенії Кобільник** складаємо **100 дол.**
О. П. і В. Лабинські.

У пам'ять батьків, **о. Івана і Ольги та брата Романа Кашубинських** складаю **500 дол.** через 33-ій Відділ СУА в Пармі, Ог.
І. Кашубинська.

У пам'ять бл. п. **Дарії Говикович**, членки 33-го Відділу СУА, складаю **50 дол.**, а чоловікові мгр. Ярославові висловлюю глибоке співчуття.
І. Кашубинська.

In memory of **Rosalia Dobrianska Marchak** we are donating \$50.
Mr. & Mrs. Michael Shatynski.

У пам'ять бл. п. **Володимира Барагури** складаю **50 дол.**
О. Кіршак.

У пам'ять бл. п. **Володимира Барагури**, батька Дзвінки Брикович, складаємо **50 дол.**
113-ий Відділ СУА.

Дякуємо за підтримку!
Управа і Адміністрація УМ.

Закінчення в наступному числі.

ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ПОЧЕСНІ ГОЛОВИ
Іванна Рожанковська
Анна Кравчук

Ірина Куровицька — голова СУА

ЕКЗЕКУТИВА

Марія Томоруг
Софія Геврик

Оксана Фаріон

Мотря Воєвідка-Слоневська

Варка Бачинська
Омеляна Рогожа
Надя Цвях
Анна Максимович
Марта Богачевська-Хомяк
Ірина Стецьків

— 1-ша заступниця голови
— 2-га заступниця голови для справ організаційних
— 3-тя заступниця голови для справ культури
— 4-та заступниця голови для справ зв'язків
— протоколярна секретарка
— кореспонден. секретарка
— скарбник
— для справ преси
— вільний член
— вільний член

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ

Наталія Гевко
Стефанія Вочок
Надія Савчук
Марта Стасюк
Марія Полянська
Іванна Шкарупа
Любомира Калін
Зоряна Мишталь
Теодозія Кушнір
Марія Одежинська

— Дітройт
— Філадельфія
— Нью-Йорк
— Північний Нью-Йорк
— Нью Джерзі
— Огайо
— Чикаго
— Нова Англія
— Центральний Нью-Йорк
— зв'язкова далеко віддалених відділів

РЕФЕРЕНТУРИ

Надія Шмігель
Катерина Івасишин
Марія Пазунок
Люба Більовщук
Ольга Тритяк
Марта Пеленська

— суспільної опіки
— виховна
— музейна
— стипендій
— архівальна
— екології

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

Іванна Ратич
Таїсса Турянська
Лідія Черник
Надія Цвях
Рома Шуган

— голова
— член
— член
— заступниця
— заступниця

Ірена Чабан — головний редактор журналу "Наше Життя"
Тамара Стадниченко — редактор англійської частини журналу

THE NATIONAL BOARD OF THE UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.

HONORARY PRESIDENTS
Iwanna Rozankowskyj
Anna Krawczuk

Iryna Kurowyckyj — President

EXECUTIVE COMMITTEE

Maria Tomorug
Sophia Hewryk
Oxana Farion
Motria Voyevodka-Slonievsky
Barbara Bachynsky
Omelana Rohoza
Nadia Cwiach
Anna Maksymowych
Martha Bohachevsky-Chomiak
Irena Stecki

— 1-st Vice President
— 2nd VP — Membership
— 3rd VP — Culture
— 4th VP — Public Relations
— Recording Secretary
— Corresponding Secretary
— Treasurer
— Press
— Member-at-Large
— Member-at-Large

REGIONAL COUNCILS

Natalia Hewko
Stefany Wochok
Nadia Sawczuk
Martha Stasiuk
Maria Polanskyj
Iwanna Shkarupa
Lubomyra Kalin
Zoryana Mishtal
Theodosia Kushnir
Maria Odezhyńska

— Detroit
— Philadelphia
— New York City
— New York - North
— New Jersey
— Ohio
— Chicago
— New England
— New York - Central
— Liaison for Branches-at-Large

STANDING COMMITTEES

Nadia Shmigel
Katherine Iwasyshyn
Maria Pazuniak

Luba Bilowchtchuk
Olga Trytyak
Marta Pelensky

— Social Welfare Chairwoman
— Education Chairwomen
— Art/Museum Chairwoman
— Scholarship/Student Sponsorship Program Chairwoman
— Archives Chairwoman
— Ecology Chairwoman

AUDITING COMMITTEE

Joanna Ratyck
Taissa Turiansky
Lidia Czernyk
Roma Shuhan

— Chairwoman
— Member
— Member
— Alternate

Irena Chaban — Editor-in-Chief "Our Life"
Tamara Stadnychenko — English editor "Our Life"

КАНЦЕЛЯРІЯ СУА / UNWLA Inc. HEADQUARTERS:

108 Second Avenue, New York, NY 10003
Tel.: (212) 533-4646; Fax: (212) 533-5237

Електронна пошта / e-mail: irynak@aol.com
<http://www.unwla.org/index.html>

Адміністратор бюро — **Наталія Дума**
Office administrator — **Natalia Duma**

Години урядування: від 10:00 до 4:00 по пол.

Адміністратор-бухгалтер журналу "Наше Життя" — **Орися Яцусь**
Business Administrator "Our Life" — **M. Orysia Jacus**
Tel. & Fax (732) 441-9377

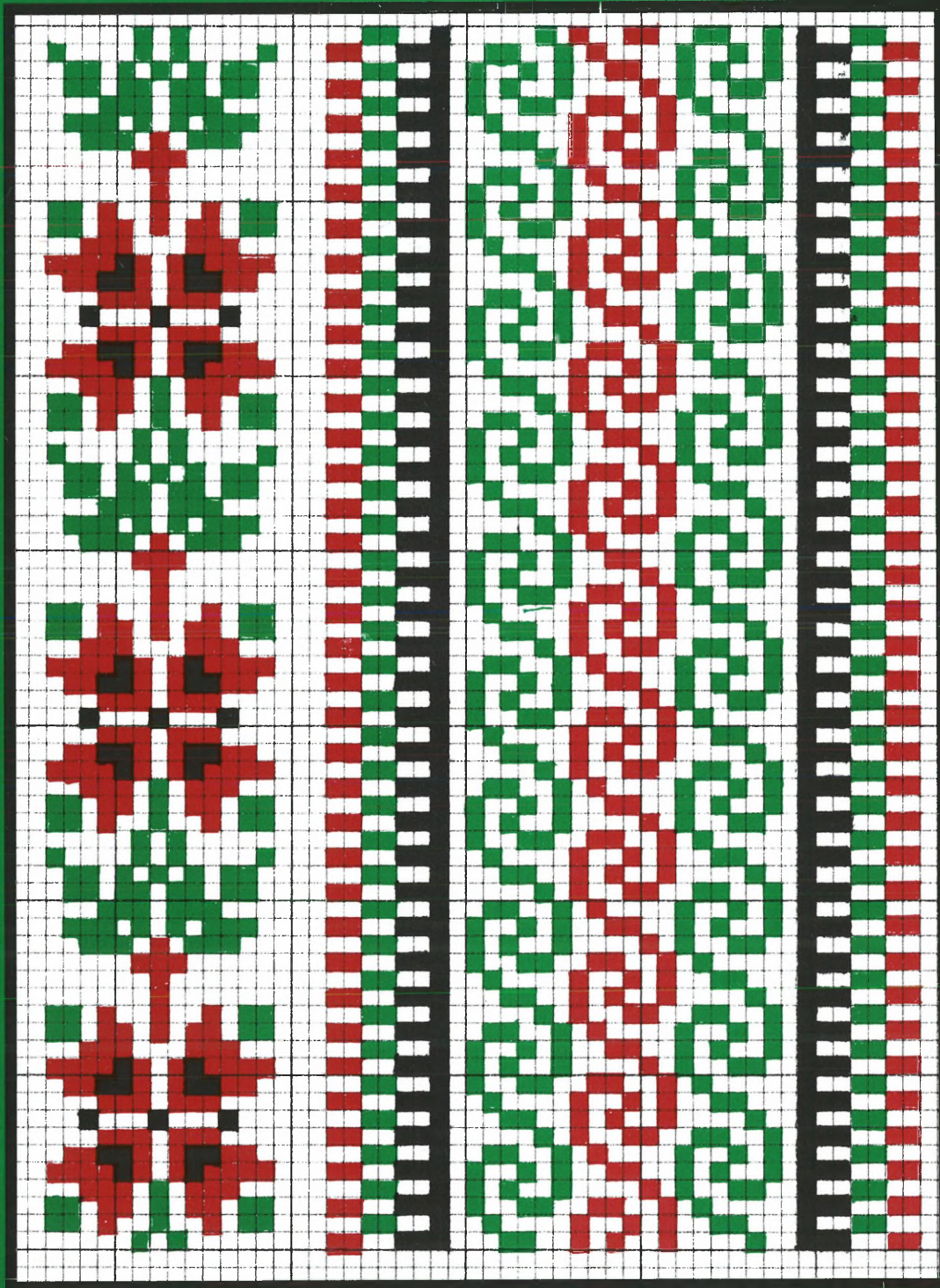
СТИПЕНДІЙНА АКЦІЯ СУА / UNWLA Inc. SCHOLARSHIP PROGRAM:

171 Main Street, P.O. Box 24, Matawan, NJ 07747-0024
Tel.: (732) 441-9530; Fax: (732) 441-9377
Luba Bilowchtchuk, Chair

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ / THE UKRAINIAN MUSEUM:

203 Second Avenue, New York, NY 10003
(212) 228-0110 Fax (212) 228-1947
E-mail: UkrMus@aol.com

**"Южно-руссій орнамент". А. Лисенко, 7 видання І. А. Розова. Київ 1886 р.
Із збірки Євгенії Бачинської-Федусевич. Вишивати Д.М.С. синіми ч. 996, червоними ч. 666 і чорними.
Ornament. A. Lyzenko, 7th edition I. A. Rozov. Kyiv 1886. From the collection of Evhenia Bachynsky-Fedusevych.
DMC blue 996, red 666 and black.**